

Ds 2010:46

Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-598 191 91
Ordertel: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen, 2003.

– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.

Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på
<http://www.regeringen.se/>

Tryckt av Elanders Sverige AB
Stockholm 2010

ISBN 978-91-38-23513-3
ISSN 0284-6012

Innehåll

1	Sammanfattning	7
2	Författningsförslag	11
2.1	Förslag till lag om straff för olovlig befatning med klusterammunition.....	11
3	Konventionens innehåll.....	13
3.1	Förord.....	13
3.2	Bakgrund	14
3.2.1	Inledning	14
3.2.2	Förhandlingar om förbud mot klusterammunition	15
3.2.3	Några viktiga frågor i förhandlingarna.....	16
3.3	Konventionens innehåll.....	18
3.3.1	Inledning	18
3.3.2	Allmänna skyldigheter samt definitioner.....	19
3.3.3	Förstöring och röjning	21
3.3.4	Stöd till klusterammunitionsoffer	22
3.3.5	Internationellt samarbete	22
3.3.6	Rapporteringskyldighet	23
3.3.7	Efterlevnad	23
3.3.8	Ikraftträdande	26

3.3.9	Reservationer, giltighetstid och övrigt	26
4	Godkännande av konventionen.....	29
5	Gällande rätt.....	31
5.1	Lagstiftning om explosiva och brandfarliga varor.....	31
5.2	Krigsmateriellagstiftningen	32
5.3	Straffrättslig reglering.....	35
6	Genomförande av konventionen i svensk rätt	39
6.1	Straffrättsliga frågor	39
6.1.1	Behovet av straffrättslig lagstiftning.....	40
6.1.2	En ny straffreglering införs	42
6.1.3	Domsrätt	44
6.2	Sekretessfrågor	46
6.2.1	Konventionen.....	46
6.2.2	Behovet av lagstiftning	47
6.3	Stöd till drabbade av klusterammunition.....	49
6.3.1	Behovet av lagstiftning	49
6.4	Ikraftträdande.....	49
7	Ekonomiska konsekvenser	51
8	Författningskommentar	53
8.1	Förslaget till lag om straff för olovlig befatning med klusterammunition.....	53
Bilaga 1	57
	Convention on Cluster Munitions.....	57

Bilaga 2	77
Konventionen om klusterammunition	77

1 Sammanfattning

I promemorian behandlas frågan om Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition. Konventionen antogs den 30 maj 2008 och öppnades för undertecknande i Oslo den 3 december 2008. Sverige undertecknade då konventionen, liksom flertalet medlemsstater i Europeiska unionen utom Estland, Finland, Grekland, Lettland, Polen, Rumänien och Slovakien. 108 stater har hittills (september 2010) undertecknat konventionen.

Syftet med konventionen är att förbjuda klusterammunition för att på så sätt lösa de humanitära problem som användningen av denna typ av ammunition kan ge upphov till. Konventionen förbjuder således användning, utveckling, lagring, tillverkning och överföring av klusterammunition. Det är vidare förbjudet för statsparterna att bistå eller uppmuntra till aktiviteter som är förbjudna enligt konventionen. Konventionen föreskriver att klusterammunition ska åtskiljas från annan ammunition och att befintliga lager av sådan ammunition ska förstöras. Förstöring ska ske snarast möjligt och senast inom åtta år efter konventionens ikraftträdande för staten i fråga. Undantag från förbudet att inneha klusterammunition får enligt konventionen göras för det minimiantal som behövs för utveckling av och utbildning i tekniker för röjning och förstöring. Konventionen föreskriver vidare att lämningar av klusterammunition röjs och förstörs och att förstöringen genomförs så snart som möjligt och senast inom tio år efter ikraftträdandet för staten i fråga.

Konventionen innehåller bestämmelser som syftar till att främja internationellt samarbete och bistånd samt bestämmelser om stöd till dem som drabbats av klusterammunition. Parterna ska årligen rapportera till Förenta nationerna (FN) om åtgärder för att nationellt tillämpa konventionen, om sitt innehav av klusterammunition, om förstöring och röjning av sådan ammunition, om stöd till dem som drabbats av klusterammunition, om internationellt bistånd m.m. Parterna förutsätts mötas regelbundet för att rådgöra och vid behov ta beslut i frågor som rör de olika områden som konventionen omfattar. FN:s generalsekreterare ska, som depositarie, kalla till ett första sådant statspartsmöte inom ett år från konventionens ikraftträdande. Därefter ska generalsekreteraren årligen kalla staterna till sådana möten fram till den första översynskonferensen. Denna konferens ska äga rum fem år efter konventionens ikraftträdande och ska göra en översyn av konventionens tillämpning och efterlevnad. Tvister mellan parter ska lösas genom överläggningar och kan också hänföras till statspartsmöten eller Internationella domstolen. Parterna ska verka för att icke anslutna stater tillträder konventionen. Konventionen möjliggör för statsparter, dess militära personal och medborgare att under vissa förutsättningar samverka militärt med stater som inte är anslutna till den.

Konventionen trädde i kraft den 1 augusti 2010. För den stat som ratificerar konventionen efter den tidpunkt då 30 stater ratificerade den (vilket skedde den 16 februari 2010) träder konventionen i kraft för denna stat sex månader efter det att statens ratificering skett.

I promemorian föreslås att riksdagen godkänner Sveriges tillträde till konventionen.

Konventionens krav att befintliga lager av klusterammunition ska förstöras innebär i Sveriges fall att vapensystemet Bombkapsel 90 ska avvecklas.

Vidare görs bedömningen att ett svenskt tillträde kräver vissa författningsändringar.

Statsparterna åtar sig att bistå offer för klusterammunition. Sverige bedöms kunna uppfylla sitt åliggande i detta avseende utan att ändringar behöver göras i hälso- och sjukvårdslagstiftningen.

Statsparterna förutsätts lämna information bl.a. om sitt innehav och sin förstöring av klusterammunition. Sverige bedöms kunna uppfylla sina åligganden utan att gällande sekretessbestämmelser lägger hinder i vägen.

Statsparterna åtar sig bl.a. att kriminalisera sådana förfaranden med klusterammunition som är förbjudna enligt konventionen. Promemorian innehåller därför ett förslag till en ny lag om straff för olovlig befattningsmed klusterammunition. Förslaget innebär att det införs ett särskilt straffansvar för olovlig befattningsmed klusterammunition. I promemorian lämnas vidare förslag på att domsrätten utvidgas för brott enligt den föreslagna lagen som begåtts utom riket av svensk medborgare eller av utlänning med hemvist här.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om straff för olovlig befattning med klusterammunition

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Den som använder, utvecklar, tillverkar, förvärvar, innehar eller överlåter klusterammunition, döms för *olovlig befattning med klusterammunition* till fängelse i högst fyra år, om gärningen inte är att bedöma som folkrättsbrott enligt brottsbalken.

Första stycket gäller endast klusterammunition som avses i konventionen den 30 maj 2008 om klusterammunition.

Sådan befattning med klusterammunition som är tillåten enligt den konvention som avses i andra stycket utgör inte brott.

Är brottet grovt döms till fängelse i högst arton år eller på livstid. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningen väsentligt bidragit till att klusterammunition kommit att användas på ett sätt som inneburit fara för många människors liv eller hälsa.

2 § Även om det inte finns domsrätt enligt 2 kap. 2 eller 3 § brottsbalken döms för brott enligt denna lag vid svensk domstol om brottet har begåtts av svensk medborgare eller av utlänning med hemvist i Sverige.

Bestämmelser om krav på tillstånd att väcka åtal i vissa fall finns i 2 kap. 5 § brottsbalken.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

3 Konventionens innehåll

3.1 Förord

Den 30 maj 2008 antog en diplomatkonferens i Dublin, inom ramen för den så kallade Osloprocessen, konventionen om klusterammunition. I konferensen deltog 107 stater; dessutom deltog ytterligare 20 stater och 12 organisationer som observatörer. Konventionen undertecknades i Oslo den 3–4 december 2008 av 94 stater, däribland Sverige och de flesta av Europeiska unionens (EU) medlemsstater utom Estland, Finland, Grekland, Lettland, Polen, Rumänien och Slovakien. Bland de övriga stater som inte har undertecknat konventionen kan nämnas Indien, Israel, Kina, Ryssland, Sydkorea, Turkiet, Ukraina och USA medan Australien, Japan och Kanada hör till dem som har undertecknat.

Centralt för konventionen är dess förbud mot användning, utveckling, tillverkning, anskaffning, lagring samt överföring av klusterammunition. Viktigt är också förbudet mot att bistå, uppmuntra eller förmå någon att engagera sig i aktiviteter som är förbjudna för en part till konventionen. Konventionen innebär också att statsparter inom områden under sin jurisdiktion och kontroll ska röja och förstöra lämningar av klusterammunition samt den ammunition som finns i lager. Statsparter som har möjlighet till det ska bistå statsparter som drabbats av klusterammunition.

För att konventionen ska bli effektiv är det viktigt att den vinner bred anslutning bland de stater som innehar, tillverkar och exporterar klusterammunition och särskilt bland de stater där denna ammunition har kommit till användning under senare tid. En bred anslutning är viktig även ur förtroende- och säkerhetsskapande synpunkt; stater kommer sannolikt finna det lättare att avstå från en typ av vapensystem när ett relativt stort antal andra stater accepterar att göra detsamma.

3.2 Bakgrund

3.2.1 Inledning

Sverige har länge haft ett starkt engagemang i humanitärrättsliga frågor. Svenska representanter har haft framträdande roller i normutvecklingen, t.ex. i Genèvekonventionernas tilläggsprotokoll I och II (1977; SÖ 1979:22 och 1979:23) och konventionen (1980) om förbud mot eller inskränkningar i användningen av vissa konventionella vapen som kan anses vara ytterst skadebringande eller ha urskillningslösa verkningar (The Convention on Certain Conventional Weapons – CCW; SÖ 1982:27). Den sistnämnda konventionen är en ramkonvention som förutser protokoll i vilka vapen/vapenkategorier kan förbjudas eller bli föremål för begränsningar. Inför förberedelserna för CCW:s tredje översynskonferens 2006 ledde Sverige koordineringen av det upprop som till slut ca 30 stater (varav ett 15-tal av EU:s medlemsstater) i november 2006 ställde sig bakom. I upprippet krävde man en internationell reglering för att hantera de alltmer uppenbara humanitära problem som kommit att förknippas med särskilt äldre klusterammunition. Då CCW, som arbetar med konsensus, inte kunde enas om ett tydligt arbetsmandat i denna fråga fördes den på Norges initiativ in i en process utanför

CCW, den s.k. Osloprocessen. Detta motsvarade i mycket det förlopp som 1997 resulterade i konventionen om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av antipersonella minor (truppminor) samt om deras förstöring (den s.k. Ottawakonventionen; SÖ 1998:61).

Norge bjöd in till ett möte den 22–23 februari 2007 där 49 länder deltog och 46 av dem antog den s.k. Oslodeklarationen, däribland Sverige. Deklarationen syftade till att före 2008 års slut utarbeta en konvention om förbud mot klusterammunition som orsakar oacceptabla skador för civila samt lägga fast ett ramverk för samarbete och bistånd till stöd för de som drabbats av klusterammunition.

3.2.2 Förhandlingar om förbud mot klusterammunition

Vid ett antal internationella konferenser för deltagarna i Osloprocessen i Lima, Wien, Wellington och slutligen i Dublin, utformades en konventionstext. Arbetet drevs i hög grad av en kärngrupp av stater (Heliga Stolen, Irland, Mexico, Norge, Nya Zeeland, Peru och Österrike) i nära samråd med Internationella rödakorskommittén (ICRC) och ”Cluster Munition Coalition” (CMC, Koalitionen mot klusterammunition), en paraplyorganisation av enskilda organisationer.

I Dublin deltog 23 av EU:s medlemsstater fullt ut medan fyra hade observatörsstatus. En av kärnfrågorna i förhandlingarna var hur klusterammunition skulle definieras. Konventionstexten utgår ifrån ett totalförbud från vilket ammunition som inte faller under definitionen är undantagen. Det avgörande för den svenska förhandlingspositionen var att nå enighet om en definition som bemästrar de humanitära problem som förknippas med klusterammunition, framför allt i form av s.k. blindgångare. Syftet var att i enlighet med Oslodeklarationen uppnå ett förbud av klusterammunition som orsakar oacceptabla skador för civilbefolkningen. Vägledande för den svenska hållningen var att söka upprätthålla en balans mellan militära och humanitära

intressen i en strävan att få flertalet av de stater som tillverkar, innehar och använder klusterammunition att ansluta sig till ett framtida regelverk.

3.2.3 Några viktiga frågor i förhandlingarna

Definitionen

En viktig fråga under förhandlingarna blev att definiera vad som avsågs med klusterammunition. Begreppet omfattar rent tekniskt en mängd olika vapentyper som alla har den egenskapen att de består av ammunition i form av en slags behållare som innehåller mer än en substridsdel. Erfarenhetsmässigt är det den klusterammunition som sprider substridsdelar över ett större område som gör det vanskligt att upprätthålla den internationella humanitära rättens distinktionsprincip. Vidare har erfarenheten från olika konflikter också visat att klusterammunition kan efterlämna ett stort antal s.k. blindgångare i form av oexploderade substridsdelar. Den strikta definition som man till slut kom fram till under förhandlingarna är så utformad att egentligen all den klusterammunition som hittills använts och som visat sig skapa oacceptabel skada omfattas av förbudet i artikel 1. I artikeln definieras samtidigt även sådan ammunition som genom sin precision och målsökning inte har de kännetecken som gör mycket av den i dag tillgängliga klusterammunitionen problematisk utifrån ett såväl humanitärt som humanitärrättsligt perspektiv och som därmed inte omfattas av förbudet.

Övergångsarrangemang

En annan viktig fråga under förhandlingarna rörde övergångsarrangemang. En rad länder, däribland Sverige, eftersträvade

under förhandlingarna en viss, begränsad övergångsperiod för att ge tid och rådrum för utfasning och eventuell ersättningsanskaffning. Slutresultatet blev dock att förbudet enligt artikel 1 ska gälla så snart konventionen trätt i kraft för staten i fråga och att således inga övergångsarrangemang eller nationella förbehåll i form av reservationer kan göras.

Däremot medger konventionen att förstöring av sådan klusterammunition som staten redan innehar får ske senast inom åtta år efter konventionens ikraftträdande för staten i fråga. Undantag kan dock göras för klusterammunition som behålls för utvecklings- och tränings syfte.

Interoperabilitet

Ytterligare en fråga som tilldrog sig stor uppmärksamhet under förhandlingarna var den om konventionens konsekvenser för militär samverkan, s.k. interoperabilitet. I praktiken rör detta t.ex. en statsparts möjligheter att delta i internationella insatser tillsammans med stater som inte anslutit sig till konventionen. Det var uppenbart att i sådana insatser är det inte alltid möjligt för en enskild truppbidragande stat att fullt ut gardera sig mot att det förekommer handlingar som strider mot konventionen, utförda av stater som står utanför denna. Det ansågs inte heller lämpligt att det förbud mot att hjälpa ("assist") någon att agera mot vad konventionen föreskriver som ingår i artikel 1 skulle tolkas så att det kunde riskera att försvaga det internationella samfundets möjligheter att verka i fredsbevarande operationer. Inte heller ville man riskera att enskilda personer verksamma i en sådan insats skulle kunna utsättas för straffansvar om de utan egen förskyllan hamnade i en situation av beskrivet slag. Erfarenheter av motsvarande förbud mot att hjälpa som finns i Ottawakonventionen visar på att det inte tolkas som ett hinder för deltagande i internationella operationer. Denna princip har i konventionen om klusterammunition särskilt preciserats i artikel 21.

Förbud mot att hjälpa ("assist")

Förbudet i artikel 1 mot att hjälpa ("assist") någon att ägna sig åt verksamhet som är förbjuden enligt konventionen är i det närmaste identiskt med motsvarande bestämmelse i Ottawa-konventionen. Begreppet definieras inte närmare i den föreliggande konventionstexten. Det har diskuterats om förbudet borde medföra att lagstiftning införs mot investeringar i företag som utvecklar eller tillverkar klusterammunition. Några stater har också infört sådan lagstiftning. Den dominerande tolkningen förefaller dock vara att konventionen inte förpliktar statsparterna att införa ett sådant investeringsförbud. Frågan berördes inte heller i samband med Sveriges tillträde till Ottawa-konventionen.

3.3 Konventionens innehåll

Konventionen består av en inledning och 23 artiklar. Konventionen återfinns i engelsk lydelse i *bilaga 1* och i svensk inofficiell översättning i *bilaga 2*.

I det följande återges det huvudsakliga innehållet i konventionen. Många av bestämmelserna tar sin utgångspunkt i motsvarande åtaganden enligt Ottawakonventionen samt i 1980 års konvention om särskilda konventionella vapen och dess protokoll, särskilt protokoll V om explosiva lämningar efter krig.

3.3.1 Inledning

I konventionens inledande avsnitt markeras statsparternas avsikt att förhindra det lidande och de förluster som klusterammunition orsakar. Statsparterna uttalar sin oro över de lager av klusterammunition som finns och slår fast sin avsikt att se till att dessa lager snabbt förstörs. Man vill bidra till att röja lämningar

av klusterammunition och förstöra dem. Statsparterna vill göra sitt yttersta för att ge stöd till dem som drabbats av klusterammunition och vill härvid särskilt beakta konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Man välkomnar Ottawakonventionen med förbud mot antipersonella minor liksom protokoll V om explosiva lämningar efter krig fogat till 1980 års konvention om särskilda konventionella vapen. Man erkänner vidare de insatser som gjorts av FN, Internationella rödakorskommittén, Koalitionen mot klusterammunition (Cluster Munition Coalition) och andra enskilda organisationer för att understödja kravet på ett förbud mot klusterammunition. Parterna bekräftar innehållet i Oslodeklarationen, enligt vilken stater förband sig att senast 2008 utarbeta ett avtal med förbud mot klusterammunition som orsakar oacceptabel skada för civilpersoner. Slutligen slår man fast ett antal ledande humanitär-rättsliga principer till skydd för civila.

3.3.2 Allmänna skyldigheter samt definitioner

Artikel 1

I denna artikel slås fast att konventionen, i likhet med Ottawakonventionen, gäller i alla situationer och således inte endast vid internationella konflikter och krig. I artikeln förbjuds all användning, utveckling, tillverkning, anskaffning, lagring, behållning eller överföring av klusterammunition. Vidare förbjuds statsparter att hjälpa, uppmuntra eller att förmå någon till handlingar som konventionen förbjuder.

Artikel 2

I denna artikel definieras olika begrepp i konventionstexten. Särskilt viktig är definitionen av klusterammunition i artikel 2.2, som i praktiken innebär att alla typer av klusterammunition som har använts i väpnade konflikter och som har orsakat oacceptabla skador på civila förbjuds. Definitionen av klusterammunition omfattar all ammunition med explosiva substridsdelar under 20 kilos vikt. Med explosiv substridsdel avses konventionell ammunition som i syfte att fylla sitt ändamål sprids eller frigörs av en klusterammunition och är konstruerad för att fungera genom att detonera en explosiv laddning före, vid eller efter anslaget. Från definitionen av klusterammunition undantas uttryckligen ammunition som, ”för att undvika urskillningslös effekt över en yta”, har följande fem egenskaper: 1) ammunitionen består av färre än tio explosiva substridsdelar, 2) varje explosiv substridsdel väger mer än fyra kilogram, 3) varje explosiv substridsdel är konstruerad för att upptäcka och slå ut ett enskilt mål, 4) varje explosiv substridsdel har en elektronisk självförstörelsmekanism, samt 5) varje explosiv substridsdel är utrustad med elektronisk deaktivering.

Definitionen av överföring i artikel 2.8 är densamma som i Ottawakonventionen och omfattar, utöver den fysiska förflyttningen av klusterammunition till eller från en stats territorium, överlåtelse av äganderätten till och kontrollen över klusterammunition men inte överlämnande av territorium där det finns lämningar av klusterammunition.

3.3.3 Förstöring och röjning

Artikel 3

Enligt artikel 3 ska varje statspart, i enlighet med nationella bestämmelser, skilja all klusterammunition under dess jurisdiktion och kontroll från ammunition som behålls för operativ användning och märka dem inför förstöring. Dessutom ska varje statspart förstöra klusterammunition som finns under dess jurisdiktion och kontroll så snart som möjligt men inte senare än åtta år efter det att konventionen trätt i kraft för statsparten i fråga. I artikeln anges också en procedur för att få förlängd tidsfrist under särskilda villkor. Beslut om en sådan förlängning fattas vid ett statspartsmöte. Vidare ges i artikeln möjlighet att behålla eller förvärva en begränsad mängd klusterammunition för utveckling av och utbildning i tekniker för röjning etc. Statsparter som utnyttjar denna möjlighet ska rapportera i detalj om den planerade och faktiska användningen av sådan klusterammunition.

Artikel 4

I denna artikel anges statspartens åtaganden att röja och förstöra lämningar efter klusterammunition inom områden under dess jurisdiktion och kontroll. Sådan röjning och förstöring ska ske så snart som möjligt men inte senare än tio år efter ikraftträdandet för statsparten i fråga. I artikeln anges också en procedur för att få uppskov med denna tidsfrist under särskilda villkor.

3.3.4 Stöd till klusterammunitionsoffer

Artikel 5

I denna artikel åläggs stater att bistå klusterammunitionsoffer inom områden under dess jurisdiktion eller kontroll. I artikeln ställs krav på att stöd till klusterammunitionsoffer, som ska ske i enlighet med internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter, anpassas med hänsyn till ålder och genus och att stödet i lämplig grad omfattar medicinsk vård, rehabilitering och psykologiskt stöd samt att statsparten ska sörja för klusterammunitionsoffers sociala och ekonomiska integrering. Artikeln anger närmare hur stödet till klusterammunitionsoffren ska genomföras.

3.3.5 Internationellt samarbete

Artikel 6

Enligt denna artikel har varje stat som är part till konventionen rätt att söka och erhålla bistånd för att kunna uppfylla sina förpliktelser enligt konventionen. Varje statspart som har möjlighet till det ska tillhandahålla sådant bistånd. Hur samarbete och bistånd ska gå till i praktiken anges i punkterna 3–12 i artikeln. Detta bistånd kan förmedlas genom FN-systemet, internationella, regionala eller nationella organisationer eller institutioner, enskilda organisationer eller institutioner, eller på bilateral basis.

3.3.6 Rapporteringsskyldighet

Artikel 7

I denna artikel förpliktigas statsparterna att rapportera till FN:s generalsekreterare om nationella åtgärder för att genomföra konventionen enligt artikel 9. Sådan rapportering ska ske så snart som möjligt men senast 180 dagar efter konventionens ikraftträdande för statsparten i fråga, och informationen ska sedan uppdateras årligen. Rapporten ska, enligt artikel 7.1 a–n, innehålla detaljerad information om bl.a. antal och typ av klusterammunition enligt artikel 3.1, situationen för förstöring av denna ammunition med hänsyn till artikel 3, information om rövning av klusterammunition enligt artikel 4, om stöd till klusterammunitionsoffer samt om tillgängliga nationella och internationella resurser för genomförandet av konventionens bestämmelser.

3.3.7 Efterlevnad

Artikel 8

I denna artikel anges att statsparterna överenskommit om att konsultera varandra och att samarbeta i fråga om implementeringen av konventionens regelverk, i syfte att underlätta statsparternas efterlevnad av reglerna. Om någon statspart vill bringa klarhet i en annan statsparts efterlevnad av konventionen ges möjlighet att, via FN:s generalsekreterare, göra en framställning om klarläggande i frågan till denna statspart. Denna framställning ska åtföljas av all lämplig information. En statspart kan också begära generalsekreterarens medling för att underlätta

klarläggandet. Slutligen finns i artikeln procedurregler för hanteringen av ärenden av detta slag vid statspartsmöten.

Artikel 9

Enligt denna artikel ska statsparterna vidta de lagstiftnings- och administrativa åtgärder som krävs för nationell implementering av konventionen. Detta innefattar införandet av straffsanktioner för att förhindra all verksamhet som enligt konventionen är förbjuden för en statspart och som utförs av personer eller inom ett område under statspartens jurisdiktion eller kontroll.

Artikel 10

Vid en tvist om tolkning eller tillämpning av konventionen mellan statsparter ska statsparterna samråda för att skyndsamt lösa tvisten, eller genom andra valda fredliga tillvägagångssätt, inklusive hänskjutande av frågan till ett statspartsmöte eller till Internationella domstolen (International Court of Justice) i enlighet med domstolens stadga.

Artikel 11

I denna artikel anges syftet med, och uppgifter för, statspartsmötena. Sådana möten ska hållas årligen fram till den första översynskonferensen, och första gången inom ett år efter att konventionen har trätt i kraft.

Stater som inte är parter till konventionen liksom Förenta nationerna, andra berörda internationella organisationer och institutioner, regionala organisationer, Internationella rödakorskommittén, Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen samt berörda enskilda organisationer kan inbjudas att delta i mötena som observatörer.

Artikel 12

Den första översynskonferensen ska sammankallas av FN:s generalsekreterare fem år efter konventionens ikraftträdande. Syftet med en sådan konferens är att utvärdera konventionens status och tillämpning samt att fatta beslut i frågor som statsparterna hänskjutit till översynskonferensen i enlighet med artiklarna 3 och 4.

Artikel 13

I denna artikel anges proceduren för ändringar i konventionen.

Artikel 14

Enligt denna artikel ska kostnaderna för statspartsmöten och översynskonferenser bestridas av statsparterna och stater som inte är part till konventionen men som deltar i statspartsmöten eller översynskonferenser i enlighet med Förenta nationernas bidragsskala. De kostnader som uppstår för FN:s generalsekreterare under artiklarna 7 och 8 ska bäras av statsparter i enlighet med Förenta nationernas bidragsskala.

Artikel 15

I denna artikel anges tid och plats för konventionens undertecknande.

Artikel 16

I denna artikel anges reglerna för ratificering, godtagande, godkännande och anslutning.

3.3.8 Ikraftträdande

Artikel 17

Enligt denna artikel träder konventionen i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter den månad då det trettionde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsdokumentet har deponerats. Då detta skedde i februari 2010 trädde konventionen i kraft den 1 augusti 2010.

För den stat som deponerar sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsdokument efter det att det trettionde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet deponerades ska konventionen träda i kraft sex månader efter det att den statens instrument har deponerats.

Artikel 18

En stat kan, i samband med att den ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till konventionen, förklara att den provisoriskt kommer att tillämpa artikel 1 i avvaktan på konventionens ikraftträdande för denna stat.

3.3.9 Reservationer, giltighetstid och övrigt

Artikel 19

Enligt denna artikel tillåts inga reservationer mot konventionens artiklar.

Artikel 20

Enligt denna artikel ska konventionen gälla på obegränsad tid. En statspart har dock möjlighet att frånträda konventionen, och artikeln anger proceduren för detta.

Artikel 21

I denna artikel behandlas statsparters relationer med stater som inte är part till konventionen och möjligheten för en statspart att under vissa förutsättningar delta i militärt samarbete med en stat som inte är part till konventionen, s.k. interoperabilitet.

I artikel 21 åläggs statsparter att uppmuntra stater som inte är parter till konventionen att ratificera, godta, godkänna eller ansluta sig till konventionen. Statsparter ska också underrätta regeringarna i stater som inte är part till konventionen och som åsyftas i artikel 21.3 om sina förpliktelser enligt konventionen, främja konventionens normer samt göra sitt yttersta för att avråda dessa stater från att använda klusterammunition.

I artikel 21.3 klargörs att statsparterna kan delta i militärt samarbete och militära operationer med stater som inte är parter till konventionen och som kan komma att engagera sig i aktiviteter som är förbjudna för en statspart. Detta innebär inte någon rätt för statsparter att i dessa situationer bryta mot åtagandena i konventionens artikel 1 eller att uttryckligen begära att klusterammunition används i situationer där statsparten ensam styr över valet av den ammunition som används.

Artikel 22

I denna artikel anges att FN:s generalsekreterare är konventionens depositarie.

Artikel 23

I denna artikel anges att konventionens text är lika giltig på FN:s sex officiella språk (arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska).

4 Godkännande av konventionen

Förslag: Riksdagen godkänner Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition.

De senaste årens krig och konflikter i Afghanistan, Irak, Kosovo och Libanon har riktat uppmärksamheten på de stora humanitära problem som klusterammunition kan orsaka. Klusterammunition har använts med ofta förödande konsekvenser för civila i en lång rad konflikter över hela världen ända sedan andra världskriget. Länder som Laos och Kambodja är svårt drabbade av klusterammunition. Kännetecknande för mycket av den klusterammunition som finns i lager i dag i många länder är att den är föråldrad och otillförlitlig. Sådan ammunition sprider en mängd explosiva substridsdelar över ett stort område. Det stora spridningsområdet gör det svårt att begränsa attacken mot militära mål. Det allvarligaste problemet är erfarenhetsmässigt de många substridsdelar som inte exploderar som avsett när de träffar marken utan i stället blir liggande kvar som s.k. blindgångare. Dessa kan fortsätta att döda och lemlästa civila långt efter konflikternas slut. De hotar civila, de förhindrar transporter och tillträde till städer, byar och skolor liksom användning av jordbruksland och andra resurser. De utgör en belastning på drabbade länders ofta begränsade sjukvårdsresurser och skapar allvarliga hinder för återvändande och återuppbyggnad efter det att strider upphört.

Konventionen om klusterammunition bedöms få stor humanitär betydelse. Konventionen förbjuder utöver användning

även lagring, tillverkning och överföring av klusterammunition. Genom förbudet mot överföring av klusterammunition försvåras fortsatt spridning. Vidare föreskrivs att lagerhållen klusterammunition ska förstöras och lämningar efter ammunition röjas och förstöras inom fastställda tidsgränser. Konventionen ställer krav på anslutna stater att bereda dem som drabbats av klusterammunition stöd för vård, rehabilitering och återanpassning i samhället. Bestämmelser i konventionen uppmanar till internationellt samarbete och bistånd för röjning, förstöring samt stöd till de drabbade. Det är viktigt att fler länder som är stora tillverkare och exportörer av klusterammunition ansluter sig till konventionen. Konventionen föreskriver att statsparter ska verka för en så bred anslutning som möjligt.

Av ovanstående skäl är det angeläget att Sverige tillträder konventionen om klusterammunition.

5 Gällande rätt

5.1 Lagstiftning om explosiva och brandfarliga varor

Lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) trädde i kraft den 1 september 2010 och ersatte lagen (1988:868) med samma namn (prop. 2009/10:203, bet. 2009/10:FöU6, rskr. 2009/10:380). Lagen innehåller bestämmelser om hantering, överföring och import av brandfarliga och explosiva varor. Syftet med lagen är att hindra att sådana varor orsakar brand eller explosion som inte är avsedd (olycksförebyggande), att förebygga och begränsa skador på liv, hälsa, miljö eller egendom genom brand eller explosion vid hantering av sådana varor (skadeförebyggande) samt att förebygga obehörigt förfarande med varorna (brottsförebyggande, se 1 § LBE). Lagen innehåller endast de mera grundläggande skyddsprinciperna. Detaljformningen av bestämmelserna på området meddelas på myndighetsnivå med stöd av bemyndiganden i lagen och därtill anknuten förordning, främst av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Bestämmelserna gäller även för Försvarmakten. Med hantering i lagen avses, förutom tillverkning och bearbetning, bl.a. förvaring, transport, omhändertagande, destruktion och överlåtelse samt därmed jämförliga förfaranden (5 § LBE). Begreppet hantering är brett. Export ingår inte i begreppet hantering, däremot krävs tillstånd för att hantera en brandfarlig

eller explosiv vara som ett led i exporten(prop. 2009/10:203 s. 68).

Regeringen har i förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor meddelat närmare föreskrifter.

Lagen innehåller ett generellt tillståndskrav för att hantera, överföra eller importera explosiva varor. I 16 § LBE föreskrivs att den som hanterar, överför eller importerar explosiva varor ska ha tillstånd till det. Kravet på import- eller överföringstillstånd avser dock inte Försvarmakten, Försvarets materielverk (FMV), Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) eller Fortifikationsverket. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap prövar vissa av tillståndsfrågorna, bl.a. såvitt avser tillstånd för Försvarmakten, FMV, FOI och Fortifikationsverket (17 § LBE). Frågor om tillstånd i övriga fall prövas av kommunen. Tillstånd för tillverkning av sådana explosiva varor som räknas som krigsmateriel enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel får enligt 15 § förordningen om brandfarliga och explosiva varor endast meddelas den som fått tillstånd enligt den lagen eller den som i den lagen har undantagits tillståndsplikt. Tillståndsmyndigheten kan förena ett tillstånd med villkor.

Enligt bestämmelserna i 28 och 29 §§ LBE kan den som bryter mot aktsamhetskravet (6 §) eller reglerna om tillståndspliktiga förfaranden (16 §) dömas till böter eller fängelse i högst ett år. Därtill straffbeläggs vissa gärningar för vilka man kan dömas till böter. Straffbestämmelserna i LBE är subsidiära i förhållande till viss annan strafflagstiftning och ansvar enligt LBE ska inte utdömas om gärningen är straffbar enligt brottsbalken eller enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

5.2 Krigsmateriellagstiftningen

Lagen (1992:1300) om krigsmateriel (krigsmateriellagen, KML) avser vapen, ammunition och annan för militärt bruk utformad materiel (1 § KML). I förordningen (1992:1303) om krigsmateriel har regeringen närmare angivit vilka slag av materiel

som ska omfattas av lagens bestämmelser. I en bilaga till förordningen finns ammunition och sådana stridsdelar samt substridsdelar som omfattas av konventionens definition av klusterammunition upptagna under förteckningen över krigsmateriel för strid (avsn. KS3a–b, KS4a–b, ÖK 23d och ÖK 24 b). Enligt lagen om krigsmateriel gäller ett generellt förbud mot tillverkning, tillhandahållande och utförelse av krigsmateriel. För att vidta något av de nämnda förfarandena med avseende på krigsmateriel krävs tillstånd. Svenska myndigheter som inte är affärsverk omfattas dock inte av förbuden mot tillverkning och tillhandahållande. Dessa myndigheter lyder emellertid under regeringen och för dem kan regeringen direkt föreskriva vad som ska gälla. Med tillhandahållande förstås i lagen försäljning, upplåtelse, utbudande mot vederlag, lån, gåva eller förmedling (2 § KML). Svenska myndigheter, företag samt personer bosatta i Sverige får inte heller utomlands tillhandahålla krigsmateriel (4 § KML). Även avtal som innebär upplåtelse eller överlåtelse av tillverkningsrätt till någon i utlandet och avtal om att tillsammans med annan i utlandet utveckla krigsmateriel kräver tillstånd (7–8 §§ KML).

Enligt 25 § KML döms den som uppsåtligen bryter mot nämnda bestämmelser till böter eller fängelse i högst två år, eller, om gärningen skett av oaktsamhet, till böter eller fängelse i högst sex månader. Är brottet att bedöma som grovt döms enligt 26 § KML till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om brottet avsett betydande värde, varit av stor omfattning eller varaktighet eller om gärningen annars varit av särskilt allvarlig art. Straffbestämmelserna i KML är subsidiära i förhållande till bestämmelserna i brottsbalken (28 § KML).

Frågor om tillstånd enligt krigsmateriellagen prövas sedan den 1 februari 1996 av Inspektionen för strategiska produkter. Ärenden av principiell betydelse eller annars av särskild vikt ska dock överlämnas till regeringen.

Ett tillstånd enligt krigsmateriellagen får lämnas endast om det finns säkerhets- eller försvarspolitiska skäl för det och det

inte strider mot Sveriges utrikespolitik (1 § andra stycket KML). I förarbetena till krigsmateriellagen (prop. 1991/92:174 s. 41 f.) finns angivna riktlinjer som uttrycker principer som regeringen har lagt fast i sin praxis och som ska vara vägledande vid en tillståndsprövning enligt lagen. Riksdagen har tagit del av och godkänt dessa riktlinjer (bet. 1992/93:UU1, rskr. 1992/93:61). Tillstånd bör medges endast om det bedöms erforderligt för att tillgodose det svenska försvarets behov av materiel eller kunnande eller i övrigt är säkerhetspolitiskt önskvärt samt det inte står i strid med principerna och målen för Sveriges utrikespolitik. Tillstånd får endast avse en stat, en statlig myndighet eller en av staten auktoriserad mottagare. Tillstånd till utförelse eller annan utlandssamverkan enligt krigsmateriellagen ska inte beviljas, om det skulle strida mot internationella överenskommelser som Sverige har biträtt, mot beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd eller mot folkrättsliga regler om export från neutral stat under krig (ovillkorliga hinder). I den nämnda propositionen uttalades vidare beträffande internationella överenskommelser bl.a. (s. 49) att genom att ansluta Sverige till en internationell överenskommelse förpliktar sig regeringen att fullgöra de skyldigheter som följer av överenskommelsen. De begränsningar för svensk utlandssamverkan på krigsmaterielområdet som kan följa av en överenskommelse som Sverige har biträtt, iaktas i praktiken genom att svensk myndighet inte medger undantag från lagens förbud i berörda delar. De ovillkorliga hindren i riktlinjerna utgör således en erinran om att Sverige alltid måste fullgöra sina internationella förpliktelser.

Parallellt med de svenska riktlinjerna tillämpas EU:s gemensamma ståndpunkt om regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel (2008/944/GUSP). Ståndpunkten innehåller bl.a. åtta kriterier som ska beaktas i tillståndsgivningen. Till ståndpunkten hör även en förteckning över de produkter som den omfattar (EU:s gemensamma militära lista) och en användarguide som mer i detalj anger hur ståndpunktens bestämmelser ska tillämpas.

5.3 Straffrättslig reglering

Som nämnts ovan innehåller krigsmateriellagen stadganden om straff för överträdelser av lagens bestämmelser om bl.a. tillverkning, tillhandahållande och avtal om tillverkningsrätt beträffande krigsmateriel (25–26 §§ KML). Även lagstiftningen om brandfarliga och explosiva varor innehåller straffbestämmelser för överträdelser av vissa förfaranden som faller under den lagstiftningen (28–30 §§ LBE). Som framgått ovan är straffbestämmelserna i lagen om brandfarliga och explosiva varor samt i krigsmateriellagen subsidiära i förhållande till brottsbalken.

Klusterammunition används i princip endast i militära sammanhang. Detta innebär i praktiken att det enda område där klusterammunition kan tänkas komma till en legal användning är för rent militära syften inom försvaret (jfr vidare nedan). All annan användning av klusterammunition torde därmed i stort sett vara otillåten.

För det fall någon skulle göra bruk av klusterammunition för annat än militära ändamål torde detta undantagslöst utgöra straffbara handlingar. Bland brottsbalkens bestämmelser om straff för brott mot liv och hälsa (3 kap.) kan i detta sammanhang, utöver de närmast liggande uppsåtliga brotten mord, dråp och misshandel, nämnas framkallande av fara för annan (3 kap. 9 §). Försök eller förberedelse till mord, dråp och misshandel samt stämpling till mord, dråp och grov misshandel eller underlåtenhet att avslöja sådana brott är straffbelagda enligt bestämmelserna i 23 kap. brottsbalken.

Vissa andra brott bör vidare nämnas i detta sammanhang. Den som förstör eller skadar egendom döms enligt 12 kap. 1 § brottsbalken för skadegörelse till böter eller fängelse i högst ett år. Är brottet grovt döms för grov skadegörelse till fängelse i högst fyra år (12 kap. 3 § brottsbalken). Brottet allmänfarlig ödeläggelse (13 kap. 3 § brottsbalken) innefattar bland annat att någon åstadkommer explosion och därigenom framkallar fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans

egendom. Straffansvar skulle även kunna aktualiseras enligt bestämmelserna i lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Svensk domstol har enligt 2 kap. 3 § 7 brottsbalken jurisdiktion över brott för vilket minimistraflet är fängelse i fyra år eller däröver, även om de begåtts utomlands. För sådana brott uppställs inget krav på att gärningen ska vara straffbar även på gärningsorten. Mord, dråp, grov allmänfarlig ödeläggelse samt misshandel som är att anse som synnerligen grov faller in under denna bestämmelse. Övriga former av misshandel, grov skadegörelse eller allmänfarlig ödeläggelse av normalgraden omfattas emellertid inte av denna bestämmelse.

Regleringen i brottsbalken har allmän giltighet och omfattar således i princip även militära handlingar. Väpnade styrkors handlande i en väpnad konflikt styrs och regleras därutöver alltid av den internationella humanitära rättens regler. I syfte att så långt som möjligt begränsa krigföringens verkningar har ett stort antal stater ingått ett flertal internationella överenskommelser som reglerar och begränsar medlen och metoderna för krigföring. Därutöver innehåller folkrätten även sedvanerättsliga regler på området. I syfte att uppfylla Sveriges förpliktelser enligt i första hand de fyra Genèvekonventionerna och deras tilläggsprotokoll från 1977, lantkrigsreglementet och de olika överenskommelserna om förbud mot vissa typer av vapen har i brottsbalken införts ett särskilt straffstadgande enligt vilket ansvar för folkrättsbrott kan utgå. Straffansvaret omfattar även svåra överträdelser av allmänt erkända grundsatsar som rör den internationella humanitära rätten i väpnade konflikter, dvs. sedvanerätten. Enligt 22 kap. 6 § brottsbalken döms således den som gör sig skyldig till en svår överträdelse av något sådant avtal med främmande makt eller någon sådan allmänt erkänd grundsats som rör den internationella humanitära rätten i väpnade konflikter, för folkrättsbrott. Lagrummet innehåller inte någon fullständig brottsbeskrivning. Som exempel på handlingar som utgör folkrättsbrott anges i lagrummet bl.a. användande av stridsmedel och stridsmetoder som är förbjudna enligt folkrätten, att anfälla civilpersoner eller den som är försatt ur

stridbart skick, att inleda ett urskillningslöst anfall med vetskap om att synnerligen svåra förluster eller skador på civilpersoner eller civil egendom uppkommer eller att i andra fall godtyckligt och i stor omfattning förstöra eller tillägna sig egendom som åtnjuter ett särskilt folkrättsligt skydd. Straffet är fängelse i högst fyra år, eller vid grovt brott, fängelse i högst arton år eller på livstid. Som exempel på när brottet ska bedömas som grovt anges i paragrafens andra stycke bl.a. att många människor dödats eller skadats eller att omfattande egendomsförlust uppkommit. Det bör emellertid anmärkas att bl.a. bestämmelsen om folkrättsbrott är föremål för en översyn inom ramen för det arbete som pågår inom Justitiedepartementet med det betänkande som Internationella straffrättsutredningen avlämnat (SOU 2002:98).

6 Genomförande av konventionen i svensk rätt

6.1 Straffrättsliga frågor

Förslag: Det införs ett särskilt straffansvar för de gärningar som omfattas av konventionen. Det särskilda straffansvaret ska omfatta den som använder, utvecklar, tillverkar, förvärvar, innehar eller överlåter klusterammunition. Brottsligheten ska benämnas *olovlig befattning med klusterammunition*, och förs in i en ny lag om straff för olovlig befattning med klusterammunition. Straffet ska vara fängelse i högst fyra år eller, om brottet är grovt, fängelse i högst arton år eller på livstid. Om gärningen är belagd med straff enligt bestämmelserna i 22 kap. 6 § brottsbalken om folkrättsbrott ska ansvar enligt den föreslagna bestämmelsen inte dömas ut.

Även om det inte finns svensk domsrätt enligt 2 kap. 2 eller 3 § brottsbalken döms för brott enligt den föreslagna bestämmelsen vid svensk domstol om brottet har begåtts av en svensk medborgare eller av en utlänning med hemvist i Sverige.

6.1.1 Behovet av straffrättslig lagstiftning

Inledning

I konventionen om klusterammunition förbjuds statsparterna att använda, tillverka, lagra eller behålla klusterammunition. Vidare åtar staterna sig att förstöra eller sörja för att all klusterammunition förstörs i enlighet med konventionens bestämmelser. I Försvarsmaktens vapensystem ingår i dag vapensystemet Bombkapsel 90, vilket omfattas av konventionens förbud. Myndigheten har på regeringens uppdrag redovisat hur en avveckling av Bombkapsel 90 kan ske. Klusterammunition som Sverige har ska enligt konventionen förstöras så snart som möjligt och inte senare än åtta år efter konventionens ikraftträdande för Sverige. Undantag från förbudet att inneha klusterammunition får enligt konventionen göras för det minimiantal som behövs för utveckling och utbildning för röjning och förstöring. Härigenom uppfyller Sverige konventionens krav vad gäller användnings- och lagringsförbud samt åtagandet att förstöra klusterammunition.

I konventionens artikel 9 åtar sig statsparterna bl.a. att vidta alla lagstiftningsåtgärder, däribland införande av rättsliga påföljder, för att förhindra och bestraffa all verksamhet som är förbjuden för en stat som tillträtt konventionen. För att Sverige ska kunna uppfylla denna artikels krav föreslås lagstiftning i enlighet med vad som följer i kommande avsnitt.

Lagstiftningen om brandfarliga och explosiva varor

Lagstiftningen om brandfarliga och explosiva varor innehåller långtgående krav på tillstånd för hantering av olika explosiva varor, däribland ammunition, vilket även innefattar klusterammunition. Bland annat krävs tillstånd för import, förvaring,

transport och överlåtelse av explosiv vara. Lagstiftningen förbjuder dock inte hantering av sådana varor, utan innebär att varorna får hanteras om de är godkända enligt lagen och om den som vill hantera dem har tillstånd till det och i övrigt uppfyller lagstiftningens skydds- och säkerhetskrav. Konventionens krav på kriminalisering bör därför uppfyllas genom annan lagstiftning.

Krigsmateriellagstiftningen

Som framgått i avsnitt 5.2 gäller ett förbud mot tillverkning, tillhandahållande och utförsel av krigsmateriel, till vilket klusterammunition räknas, såvida inte tillstånd därtill lämnats. Överträdelser av de aktuella bestämmelserna är också straffbelagda. I och med att Sverige tillträder konventionen om klusterammunition samt förbinder sig att följa dess bestämmelser följer därav att ett ovillkorligt hinder gäller i Sverige såvitt avser tillverkning, tillhandahållande och utförsel av klusterammunition. Den svenska krigsmateriellagstiftningen innehåller således redan en tillräcklig reglering för att svara mot konventionens krav på motsvarande punkter. Krigsmateriellagstiftningen täcker dock inte alla de förfaranden med klusterammunition som förbjuds i konventionen.

Strafflagstiftningen

För att ansvar enligt de i avsnitt 5.3 redovisade brottsbalksbrotten som t.ex. mord, dråp och misshandel ska kunna dömas ut, krävs att viss skadlig effekt har uppstått. Dessa bestämmelser träffar således inte endast t.ex. användande eller innehav av klusterammunition. Såvitt avser ansvar för folkrättsbrott enligt 22 kap. 6 § brottsbalken, kan detta endast komma i fråga vid svåra överträdelser av traktaträttsliga förpliktelser eller en allmänt erkänd grundsats som rör den internationella humanitära rätten i väpnade konflikter. De gärningar som ska

kriminaliseras enligt konventionen är således endast delvis kriminaliserade enligt svensk rätt. Det fordras därför lagstiftning för att genomföra dessa bestämmelser i svensk rätt.

6.1.2 En ny straffreglering införs

Redovisningen i avsnitt 6.1.1 leder sammantaget till den slutsatsen att de gärningar som ska utgöra brott enligt konventionen inte till alla delar är straffbara enligt svensk rätt. Ett tillträde till konventionen kräver således att lagstiftningsåtgärder vidtas. Det bör därför införas en särskild straffbestämmelse som direkt tar sikte på de förfaranden med klusterammunition som förbjuds i konventionen om klusterammunition. Motsvarande lagstiftningsåtgärder vidtogs i samband med Sveriges tillträde till Förenta nationernas konvention om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen (kemvapenkonventionen), Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (provstoppsavtalet) samt Ottawakonventionen då straffrättslig reglering infördes i 22 kap. 6 a–c §§ brottsbalken.

När det gäller konventionen om klusterammunition föreslås en till konventionsåtagandet avpassad jurisdiktionslösning, vilket utvecklas i avsnitt 6.1.3. Den nya straffbestämmelsen bör därför placeras i en ny, särskild lag om straff för olovlig befattning med klusterammunition. Det nya brottet bör benämnas *olovlig befattning med klusterammunition*.

I artikel 1.1 i konventionen om klusterammunition finns uttryckt de förfaranden med klusterammunition som ska vara förbjudna enligt konventionen. Avsikten i konventionen är att i princip täcka in alla tänkbara förfaranden med klusterammunition vilka ska vara otillåtna, bortsett från de undantag som anges i artiklarna 3.6 och 3.7 i konventionen. Avgränsningen av det straffbara området i den föreslagna nya straffbestämmelsen kan därför lämpligen göras genom att beskrivningarna i nämnda artiklar i konventionen tas till

utgångspunkt för den nya brottsbeskrivningen. Detta innebär att den i straffstadgandet intagna beskrivningen av vilka förfaranden med klusterammunition som är förbjudna utgör en uttömmande reglering. Utanför det straffbara området faller de förfaranden med klusterammunition som är tillåtna enligt artiklarna 3.6 och 3.7 i konventionen. Det rör sig i nu avsedda fall om klusterammunition som utnyttjas i syfte att fullfölja konventionens ändamål. Straffskalan kan lämpligen vara densamma som gäller beträffande folkrättsbrott, olovlig befattning med kemiska vapen, olovlig kärnsprängning och olovlig befattning med minor. Straffet för olovlig befattning med klusterammunition föreslås därför vara fängelse i högst fyra år eller, om brottet är grovt, fängelse i högst arton år eller på livstid.

Som framgår av redovisningen i avsnitt 5.3 kommer straffansvaret enligt den föreslagna bestämmelsen i vissa delar att överlappa bestämmelsen om folkrättsbrott i brottsbalken. Ansvar för folkrättsbrott bör, på motsvarande sätt som i fråga om bl.a. ansvar för olovlig befattning med minor, ha företräde framför den nya regleringen. Av lagtexten bör därför framgå att ansvar enligt lagen inte ska utgå om gärningen är att bedöma som ett folkrättsbrott enligt bestämmelserna i brottsbalken.

De förfaranden som utgör brott kan vara av vitt skilda slag. Bedömningen huruvida ett brott ska anses som grovt eller ej måste som alltid ske mot bakgrund av samtliga relevanta omständigheter vid brottet. Det ska särskilt beaktas om gärningen väsentligt bidragit till att klusterammunition kommit att användas på ett sätt som inneburit fara för många människors liv eller hälsa.

Försök, förberedelse, stämpling och medverkan till brott

Konventionen om klusterammunition medför inte någon skyldighet att straffbelägga de osjälvständiga brottsformerna försök, förberedelse och stämpling till brott. Folkrättsbrott, olovlig befattning med kemiska vapen och olovlig befattning

med minor är inte straffbelagda på försöks-, förberedelse- eller stämplingsstadiet. Det finns således inte heller skäl att införa straffansvar för sådana gärningar såvitt avser olovlig befattning med klusterammunition.

Av konventionen om klusterammunition (art. 1.1 c) följer att det ska vara förbjudet att hjälpa, uppmuntra eller på något annat sätt förmå någon att inlåta sig på verksamhet som är förbjuden för statsparterna enligt konventionen. Sådana gärningar skulle i huvudsak kunna bedömas som anstiftan eller medhjälp till brott enligt 23 kap. 4 § brottsbalken. Någon särskild reglering är således inte nödvändig för att uppfylla konventionens krav i denna del.

6.1.3 Domsrätt

Kemvapenkonventionen, liksom även provstoppsavtalet, innehåller bestämmelser som föreskriver en utsträckt jurisdiktion för brott mot respektive konvention. Detta innebär att aktuella straffbestämmelser ska vara universellt tillämpliga utan någon begränsning med avseende på platsen för brottet eller gärningsmannens nationalitet.

Konventionen om klusterammunition, liksom Ottawa-konventionen, innehåller däremot inte någon motsvarande bestämmelse. Enligt de båda konventionernas artikel 9 ska statsparterna bl.a. vidta alla rättsliga åtgärder som krävs, däribland införande av straffrättsliga sanktioner, för att förhindra och bestraffa all verksamhet som enligt konventionen är förbjuden för en statspart och som utförs av personer eller inom ett territorium som står under statspartens jurisdiktion eller kontroll. De svenska bestämmelserna om domsrätt (straffrättslig jurisdiktion) finns huvudsakligen i 2 kap. brottsbalken. Svensk domsrätt föreligger enligt 1 § alltid när brottet är begånget i Sverige. Även beträffande brott som begåtts utomlands finns goda möjligheter för svensk domstol att lagföra. Enligt 2 § har svensk domstol behörighet bl.a. i de fall då brottet har begåtts av

en svensk medborgare eller av en utlänning som har hemvist i landet, av en utlänning utan hemvist i landet som efter brottet blivit svensk medborgare eller tagit hemvist här eller som är dansk, finsk, isländsk eller norsk medborgare och finns här samt slutligen av annan utlänning som finns i landet under förutsättning att på brottet kan följa strängare straff än fängelse i sex månader. Av bestämmelsens andra stycke följer emellertid en begränsning genom kravet på s.k. dubbel straffbarhet. För svensk domstols behörighet krävs således i dessa fall att den brottsliga handlingen inte var fri från ansvar på gärningsorten eller, om den begåtts inom ett område som inte tillhör någon stat, att svårare straff än böter kan följa på gärningen. Någon motsvarande begränsning finns inte i konventionen om klusterammunition.

Det ovan anförda innebär att för att kunna svara upp mot konventionens krav måste de svenska bestämmelserna på området kompletteras så att svenska domstolar är behöriga att döma över brott som begåtts utom riket av svenska medborgare eller av personer med hemvist i Sverige, oavsett om brottet är straffbart på gärningsorten.

När Sverige tillträdde Ottawakonventionen (prop. 1997/98:175, bet. 1998/99UU4, rskr. 1998/99:25) skapades en oinskränkt domsrätt för brottet olovlig befattningsmed minor genom att detta lades till i den uppräkningslista av brott som finns intagen i 2 kap. 3 § 6 brottsbalken och för vilka sådan domsrätt gäller. Detta innebär en vidare domsrätt än vad som krävdes enligt Ottawakonventionen (se prop. 1997/98:175, s. 38).

När det gäller konventionen om klusterammunition finns det emellertid anledning att välja en annan lösning. Som angetts ovan kräver konventionen om klusterammunition inte att Sverige tillskapar en oinskränkt domsrätt över brottet olovlig befattningsmed klusterammunition. Även om det kan sägas att Sverige redan i dag har en vidsträckt domsrätt såvitt avser brott begångna utomlands, som delvis regleras genom kravet på åtalsförordnande enligt 2 kap. 5 § brottsbalken, görs här bedömningen att en oinskränkt domsrätt skulle bli allt för omfattande.

I stället bör en mer begränsad lösning väljas som tar sikte på de brister i det svenska regelverket som har konstaterats för att fullt ut uppfylla de krav som konventionen om klusterammunition uppställer. Liknande reglering har också valts i andra sammanhang, t.ex. lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor, lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. samt lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan allvarlig brottslighet, vilken träder i kraft den 1 december 2010. Det föreslås därför att det i lag om straff för olovlig befattning med klusterammunition införs en utifrån konventionens krav särskilt avpassad domsrättsregel som ger domstolarna behörighet för brott begångna av svenska medborgare eller av utlänning med hemvist här, oavsett om gärningen var straffbar där den begicks.

6.2 Sekretessfrågor

Bedömning: Konventionen om klusterammunition medför inte något behov av ändringar i sekretesslagstiftningen.

6.2.1 Konventionen

Konventionen om klusterammunition och dess genomförande bygger på förutsättningen att statsparterna gemensamt verkar för och samarbetar kring de mål som konventionen satt upp. Följaktligen innehåller konventionen ett flertal bestämmelser som föreskriver att relevant information ska utbytas mellan statsparterna eller att uppgifter ska lämnas. Artikel 6, som innehåller bestämmelser om internationellt samarbete och hjälp (se närmare avsnitt 3.3.5) ålägger statsparterna att lämna information på olika områden.

Artikel 7 har rubriken Åtgärder för insyn. I artikeln föreskrivs bl.a. att statsparterna, så snart som möjligt och senast 180 dagar efter konventionens ikraftträdande, ska lämna information om tillämpningen av konventionen och om förhållandena i landet på relevanta områden. Statsparterna ska därefter årligen uppdatera informationen, vilken därefter vidarebefordras i en rapport till övriga statsparter genom FN:s försorg. Den information som ska lämnas är detaljerat beskriven och är av den arten att det, mot bakgrund av frågor om sekretess, finns anledning att här närmare beskriva denna.

Statsparterna ska sålunda lämna information om den klusterammunition som staterna innehar, innefattande en beskrivning av vilka olika typer av klusterammunition som finns och deras antal (art. 7. 1 b). Vidare ska statsparterna lämna information om hur program för förstöring av klusterammunition fortskrider med detaljerade beskrivningar av metodik, destruktionsplatser och säkerhets- och miljönormer som ska följas (art. 7.1 e). Statsparterna ska informera om den klusterammunition som förstörts i enlighet med fördragets bestämmelser (art. 7.1 f) samt lämna detaljerad teknisk information om all klusterammunition som statsparterna framställt (art. 7. 1 c).

6.2.2 Behovet av lagstiftning

I 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) [OSL] finns bestämmelser om utrikessekretess. Där föreskrivs att sekretess gäller för uppgift som angår Sveriges förbindelser med annan stat eller i övrigt rör annan stat, mellanfolklig organisation, myndighet, medborgare eller juridisk person i annan stat eller statslös, om det kan antas att det stör Sveriges mellanfolkliga förbindelser eller på annat sätt skadar landet om uppgiften röjs. Enligt 15 kap. 2 § OSL gäller vidare sekretess för uppgift som angår verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets

försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs. I 8 kap. 3 § OSL finns bestämmelser som reglerar sekretesslagens tillämpning i förhållande till bl.a. en mellanfolklig organisation. Om uppgiftslämnandet reglerats särskilt i lag eller förordning eller om uppgiften i motsvarande mån skulle få lämnas till svensk myndighet och det enligt den utlämnande myndighetens prövning står klart att det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas till den mellanfolkliga organisationen får uppgifterna lämnas ut utan hinder av att sekretess råder.

Bestämmelserna om utrikessekretess torde rent allmänt kunna anses vara tillfyllest i de fall det blir aktuellt att i Sverige lämna ut uppgifter som tagits emot med anledning av konventionen. Reglerna ger ett tillräckligt utrymme för att i förekommande fall hävda sekretess.

När det gäller uppgifter som Sverige som fördragsslutande part är skyldigt att lämna med anledning av konventionen, torde merparten av sådan information vara av den arten att ett röjande av dessa uppgifter inte kan antas skada landets försvar eller på annat sätt vålla fara för rikets säkerhet. Sveriges informationskyldighet enligt konventionen torde i normalfallet således inte innebära några problem ur sekretessynpunkt. Det kan dock inte uteslutas att det kan förekomma fall där ett utlämnande av uppgifter eventuellt kan komma i konflikt med försvarssekretessen. Den myndighet som har att avgöra frågan får då göra en avvägning mellan å ena sidan den skada som kan åsamkas det svenska försvaret och å andra sidan intresset av att verka för öppenhet i enlighet med konventionens anda. Skyldigheten att lämna information enligt konventionens bestämmelser måste därvid anses väga tungt. I och med att skyldigheten att rapportera enligt konventionen är en uppgift för regeringen, torde konventionens bestämmelser i praktiken inte komma att innebära några problem. Skulle informationsskyldigheten enligt konventionen visa sig innebära problem i förhållande till sekretesslagstiftningen, kan regeringen komma att överväga en författningsreglering av denna skyldighet.

6.3 Stöd till drabbade av klusterammunition

Bedömning: Konventionen om klusterammunition medför inte något behov av ändringar i hälso- och sjukvårdslagstiftningen.

6.3.1 Behovet av lagstiftning

Artikel 5, vars innehåll har redogjorts för i avsnitt 3.3.4, reglerar hjälp till dem som drabbats av klusterammunition.

Bedömningen görs att de som lagligen befinner sig i Sverige och som beskrivs i konventionens definition av drabbade av klusterammunition i lämplig grad ska ges möjlighet till vård, rehabilitering och psykologiskt stöd, liksom till ekonomisk och social integrering. Detta åtagande kan Sverige uppfylla genom befintlig lagstiftning på området, bl.a. genom hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Åtagandet bedöms inte skapa någon skyldighet för Sverige att ta emot fler människor för vård etc. här i landet än vad som redan gäller enligt svensk lagstiftning, framförallt enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Sverige bör därför utan författningsändringar kunna svara mot konventionens krav enligt artikel 5.

6.4 Ikraftträdande

Konventionen om klusterammunition träder i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter den månad då den trettionde staten ratificerat konventionen. Detta skedde den 17 februari 2010 varför konventionen trädde i kraft den 1 augusti 2010.

För den stat som deponerar sitt instrument för ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning efter det att konventionen trätt i kraft enligt ovan ska konventionen träda i kraft för denna stat på den första dagen i den sjätte månaden

efter det att denna stat deponerat sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

De nya bestämmelserna bör träda i kraft den dag regeringen bestämmer, vilket ska vara samtidigt som konventionen träder i kraft i förhållande till Sverige.

7 Ekonomiska konsekvenser

Bedömning: Avveckling av sådan klusterammunition som omfattas av konventionen kommer att medföra vissa kostnader. Dessa kostnader bedöms rymmas inom ramen för Försvarens befintliga anslag.

Vissa kostnader kan uppkomma genom att Sverige bl.a. deltar i sådana statspartsmöten m.m. som föreskrivs i konventionen. Dessa kostnader bedöms rymmas inom ramen för Regeringskansliets anslag.

Ett tillträde till konventionen medför inte några ekonomiska konsekvenser för företag.

Genom åtagandena i konventionens artikel 3 angående lagring och förstöring av lager åtar sig Sverige att avveckla befintlig ammunition av den typ som omfattas av definitionen av klusterammunition enligt artikel 2 i konventionen. Kostnaderna för sådan avveckling av befintlig ammunition, dvs. Bombkapsel 90, bedöms rymmas inom ramen för Försvarens anslag.

Ett tillträde till konventionen innebär att Sverige deltar i sådana statspartsmöten som föreskrivs i konventionen, som även omfattar bidrag till bl.a. FN:s konferensservice. Dessa kostnader beräknas rymmas inom ramen för Regeringskansliets anslag.

Det finns inga företag i Sverige som tillverkar eller tillhandahåller sådan klusterammunition som omfattas av konventionen. Därför medför ett tillträde till konventionen inte några ekonomiska konsekvenser för företag.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om straff för olovlig befattning med klusterammunition

1 §

Paragrafen har behandlas i avsnitt 6.1.2.

Bestämmelsen innebär att sådan verksamhet som enligt konventionen om klusterammunition är förbjuden för de anslutna staterna även är förbjuden för enskilda.

I bestämmelsens *första stycke* anges de förfaranden och den verksamhet som är otillåten. Avsikten med konventionens förbud är att träffa vad som närmast kan beskrivas som militära aktiviteter. Det kan dock tänkas förekomma även andra former av hantering av klusterammunition som faller in under denna bestämmelse. Dessa torde dock i allmänhet, som sägs i ovan nämnt avsnitt, redan vara straffbara på annan grund. Mot bakgrund av syftet med det nya brottet bör det i fall av konkurrens leda till att det, utanför militära sammanhang, i första hand ska dömas för det andra brottet och inte för olovlig befattning med klusterammunition. Här åsyftas i första hand andra brottsbalksbrott av lindrigare art. Brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor samt mot lagen om krigs-

materiel bör dock ses som subsidiära i förhållande till gärningar som samtidigt utgör brott mot den föreslagna bestämmelsen.

Uppräkningen av de otillåtna förfarandena överensstämmer med innehållet i artikel 1.1 i konventionen. Det framgår även av lagtexten att brottet är subsidiärt i förhållande till folkrättsbrottet. Straffskalan är densamma som gäller beträffande folkrättsbrott, olovlig befattningsmed kemiska vapen, olovlig kärnsprängning (ej i kraft) samt olovlig befattningsmed minor och omfattar således fängelse i högst fyra år. Någon särskild bestämmelse för ringa brott har inte upptagits.

I *andra stycket* görs en hänvisning till konventionens definition av vad som avses med klusterammunition. Definitionen återfinns i konventionens artikel 2. Det är endast klusterammunition som omfattas av den definitionen som kan vara föremål för olovlig befattningsmed klusterammunition. Med klusterammunition ska, vid tillämpning av konventionens bestämmelser, förstås ammunition som är utformad för att sprida eller släppa ifrån sig explosiva substridsdelar som vardera understiger en vikt om 20 kilogram, inklusive substridsdelarna. Som vidare framgår av definitionen omfattas inte ammunition speciellt utformad för luftförsvarsändamål, ammunition utformad för att alstra elektrisk eller elektronisk effekt samt ammunition som, för att undvika att orsaka urskillningslösa skadeverkningar och oexploderade substridsdelar, har alla fem följande karakteristika. Ammunitionen innehåller färre än tio substridsdelar, varje substridsdel väger mer än fyra kilogram, varje substridsdel är utformad att upptäcka och slå ut ett enskilt mål samt att varje substridsdel utrustats med en elektronisk självförstörande mekanism liksom en elektronisk självdeaktiveringsfunktion (se art. 2.2).

Enligt artikel 3.6 och 3.7 i konventionen är det tillåtet att behålla och överföra en begränsad mängd klusterammunition som inte får överstiga det minsta antal som är absolut nödvändigt för utveckling av och utbildning i teknik för detektering, röjning och förstöring av klusterammunition. De förfaranden enligt artiklarna 3.6 och 3.7 som är undantagna från

konventionens förbud ska inte utgöra brott. Av artiklarna 3 och 4 i konventionen framgår att varje statspart inom viss angiven tid ska förstöra eller sörja för att befintlig klusterammunition förstörs. Detta innebär att ett innehav av klusterammunition under denna tid inte står i strid mot konventionen och följaktligen inte heller utgör brott. Beträffande medhjälp och anstiftan till brott innehåller artikel 21 förtydliganden om hur samverkan med icke konventionsanslutna stater får ske inom ramen för militärt samarbete och vid genomförande av militära operationer.

Tredje stycket innehåller en särskild, strängare straffskala för grova brott. För grovt brott föreskrivs fängelse i högst arton år eller på livstid. I tredje stycket anges också vilka förhållanden som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om brottet ska anses som grovt. Särskild betydelse ska läggas vid om gärningen väsentligt bidragit till att klusterammunition i stor omfattning kommit att, i strid mot konventionen, användas på ett sätt som inneburit fara för många människors liv eller att deras hälsa stått på spel. Det är på motsvarande sätt som beträffande andra farebrott tillräckligt att det förelegat en konkret fara för att den beskrivna effekten ska kunna ha inträtt, oavsett om faran i det enskilda fallet verkligen uppstått. Den slutliga bedömningen av om brottet är grovt eller inte måste dock som alltid ske med beaktande av samtliga omständigheter vid brottet.

2 §

Paragrafen har behandlats i avsnitt 6.1.2.

Bestämmelsen i *första stycket* innebär att svensk domstol har behörighet vid brott mot denna lag som har begåtts av en svensk medborgare eller av en utlänning med hemvist i Sverige, oavsett lagen på gärningsorten. *Andra stycket* innehåller en hänvisning till 2 kap. 5 § brottsbalken. Av denna bestämmelse följer att åtal för brott som förövats utom riket får väckas endast efter särskilt förordnande av regeringen eller den som regeringen har bemyndigat därtill.

Bilaga 1

Convention on Cluster Munitions

**DIPLOMATIC CONFERENCE FOR
THE ADOPTION OF A CONVENTION
ON CLUSTER MUNITIONS**

CCM/77

30 May 2008
Original: ENGLISH
FRENCH
SPANISH

DUBLIN 19 – 30 MAY 2008**Convention on Cluster Munitions**

The States Parties to this Convention,

Deeply concerned that civilian populations and individual civilians continue to bear the brunt of armed conflict,

Determined to put an end for all time to the suffering and casualties caused by cluster munitions at the time of their use, when they fail to function as intended or when they are abandoned,

Concerned that cluster munition remnants kill or maim civilians, including women and children, obstruct economic and social development, including through the loss of livelihood, impede post-conflict rehabilitation and reconstruction, delay or prevent the return of refugees and internally displaced persons, can negatively impact on national and international peace-building and humanitarian assistance efforts, and have other severe consequences that can persist for many years after use,

Deeply concerned also at the dangers presented by the large national stockpiles of cluster munitions retained for operational use and *determined* to ensure their rapid destruction,

Believing it necessary to contribute effectively in an efficient, coordinated manner to resolving the challenge of removing cluster munition remnants located throughout the world, and to ensure their destruction,

Determined also to ensure the full realisation of the rights of all cluster munition victims and *recognising* their inherent dignity,

Resolved to do their utmost in providing assistance to cluster munition victims, including medical care, rehabilitation and psychological support, as well as providing for their social and economic inclusion,

Recognising the need to provide age- and gender-sensitive assistance to cluster munition victims and to address the special needs of vulnerable groups,

Bearing in mind the Convention on the Rights of Persons with Disabilities which, *inter alia*, requires that States Parties to that Convention undertake to ensure and promote the full realisation of all human rights and fundamental freedoms of all persons with disabilities without discrimination of any kind on the basis of disability,

Mindful of the need to coordinate adequately efforts undertaken in various fora to address the rights and needs of victims of various types of weapons, and *resolved* to avoid discrimination among victims of various types of weapons,

Reaffirming that in cases not covered by this Convention or by other international agreements, civilians and combatants remain under the protection and authority of the principles of international law, derived from established custom, from the principles of humanity and from the dictates of public conscience,

Resolved also that armed groups distinct from the armed forces of a State shall not, under any circumstances, be permitted to engage in any activity prohibited to a State Party to this Convention,

Welcoming the very broad international support for the international norm prohibiting anti-personnel mines, enshrined in the 1997 Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and on Their Destruction,

Welcoming also the adoption of the Protocol on Explosive Remnants of War, annexed to the Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May be Deemed to be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects, and its entry into force on 12 November 2006, and *wishing* to enhance the protection of civilians from the effects of cluster munition remnants in post-conflict environments,

Bearing in mind also United Nations Security Council Resolution 1325 on women, peace and security and United Nations Security Council Resolution 1612 on children in armed conflict,

Welcoming further the steps taken nationally, regionally and globally in recent years aimed at prohibiting, restricting or suspending the use, stockpiling, production and transfer of cluster munitions,

Stressing the role of public conscience in furthering the principles of humanity as evidenced by the global call for an end to civilian suffering caused by cluster munitions and *recognising* the efforts to that end undertaken by the United Nations, the International Committee of the Red Cross, the Cluster Munition Coalition and numerous other non-governmental organisations around the world,

Reaffirming the Declaration of the Oslo Conference on Cluster Munitions, by which, *inter alia*, States recognised the grave consequences caused by the use of cluster munitions and committed themselves to conclude by 2008 a legally binding instrument that would prohibit the use, production, transfer and stockpiling of cluster munitions that cause unacceptable harm to civilians, and would establish a framework for cooperation and assistance that ensures adequate provision of care and rehabilitation for victims, clearance of contaminated areas, risk reduction education and destruction of stockpiles,

Emphasising the desirability of attracting the adherence of all States to this Convention, and *determined* to work strenuously towards the promotion of its universalisation and its full implementation,

Basing themselves on the principles and rules of international humanitarian law, in particular the principle that the right of parties to an armed conflict to choose methods or means of warfare is not unlimited, and the rules that the parties to a conflict shall at all times distinguish between the civilian population and combatants and between civilian objects and military objectives and accordingly direct their operations against military objectives only, that in the conduct of military operations constant care shall be taken to spare the civilian population, civilians and civilian objects and that the civilian population and individual civilians enjoy general protection against dangers arising from military operations,

HAVE AGREED as follows:

Article 1

General obligations and scope of application

1. Each State Party undertakes never under any circumstances to:
 - (a) Use cluster munitions;
 - (b) Develop, produce, otherwise acquire, stockpile, retain or transfer to anyone, directly or indirectly, cluster munitions;
 - (c) Assist, encourage or induce anyone to engage in any activity prohibited to a State Party under this Convention.
2. Paragraph 1 of this Article applies, *mutatis mutandis*, to explosive bomblets that are specifically designed to be dispersed or released from dispensers affixed to aircraft.
3. This Convention does not apply to mines.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Convention:

1. “**Cluster munition victims**” means all persons who have been killed or suffered physical or psychological injury, economic loss, social marginalisation or substantial impairment of the realisation of their rights caused by the use of cluster munitions. They include those persons directly impacted by cluster munitions as well as their affected families and communities;
2. “**Cluster munition**” means a conventional munition that is designed to disperse or release explosive submunitions each weighing less than 20 kilograms, and includes those explosive submunitions. It does not mean the following:
 - (a) A munition or submunition designed to dispense flares, smoke, pyrotechnics or chaff; or a munition designed exclusively for an air defence role;

- (b) A munition or submunition designed to produce electrical or electronic effects;
 - (c) A munition that, in order to avoid indiscriminate area effects and the risks posed by unexploded submunitions, has all of the following characteristics:
 - (i) Each munition contains fewer than ten explosive submunitions;
 - (ii) Each explosive submunition weighs more than four kilograms;
 - (iii) Each explosive submunition is designed to detect and engage a single target object;
 - (iv) Each explosive submunition is equipped with an electronic self-destruction mechanism;
 - (v) Each explosive submunition is equipped with an electronic self-deactivating feature;
3. **“Explosive submunition”** means a conventional munition that in order to perform its task is dispersed or released by a cluster munition and is designed to function by detonating an explosive charge prior to, on or after impact;
4. **“Failed cluster munition”** means a cluster munition that has been fired, dropped, launched, projected or otherwise delivered and which should have dispersed or released its explosive submunitions but failed to do so;
5. **“Unexploded submunition”** means an explosive submunition that has been dispersed or released by, or otherwise separated from, a cluster munition and has failed to explode as intended;
6. **“Abandoned cluster munitions”** means cluster munitions or explosive submunitions that have not been used and that have been left behind or dumped, and that are no longer under the control of the party that left them behind or dumped them. They may or may not have been prepared for use;
7. **“Cluster munition remnants”** means failed cluster munitions, abandoned cluster munitions, unexploded submunitions and unexploded bomblets;
8. **“Transfer”** involves, in addition to the physical movement of cluster munitions into or from national territory, the transfer of title to and control over cluster munitions, but does not involve the transfer of territory containing cluster munition remnants;
9. **“Self-destruction mechanism”** means an incorporated automatically-functioning mechanism which is in addition to the primary initiating mechanism of the munition and which secures the destruction of the munition into which it is incorporated;
10. **“Self-deactivating”** means automatically rendering a munition inoperable by means of the irreversible exhaustion of a component, for example a battery, that is essential to the operation of the munition;
11. **“Cluster munition contaminated area”** means an area known or suspected to contain cluster munition remnants;

12. “**Mine**” means a munition designed to be placed under, on or near the ground or other surface area and to be exploded by the presence, proximity or contact of a person or a vehicle;

13. “**Explosive bomblet**” means a conventional munition, weighing less than 20 kilograms, which is not self-propelled and which, in order to perform its task, is dispersed or released by a dispenser, and is designed to function by detonating an explosive charge prior to, on or after impact;

14. “**Dispenser**” means a container that is designed to disperse or release explosive bomblets and which is affixed to an aircraft at the time of dispersal or release;

15. “**Unexploded bomblet**” means an explosive bomblet that has been dispersed, released or otherwise separated from a dispenser and has failed to explode as intended.

Article 3

Storage and stockpile destruction

1. Each State Party shall, in accordance with national regulations, separate all cluster munitions under its jurisdiction and control from munitions retained for operational use and mark them for the purpose of destruction.

2. Each State Party undertakes to destroy or ensure the destruction of all cluster munitions referred to in paragraph 1 of this Article as soon as possible but not later than eight years after the entry into force of this Convention for that State Party. Each State Party undertakes to ensure that destruction methods comply with applicable international standards for protecting public health and the environment.

3. If a State Party believes that it will be unable to destroy or ensure the destruction of all cluster munitions referred to in paragraph 1 of this Article within eight years of entry into force of this Convention for that State Party it may submit a request to a Meeting of States Parties or a Review Conference for an extension of the deadline for completing the destruction of such cluster munitions by a period of up to four years. A State Party may, in exceptional circumstances, request additional extensions of up to four years. The requested extensions shall not exceed the number of years strictly necessary for that State Party to complete its obligations under paragraph 2 of this Article.

4. Each request for an extension shall set out:

- (a) The duration of the proposed extension;
- (b) A detailed explanation of the proposed extension, including the financial and technical means available to or required by the State Party for the destruction of all cluster munitions referred to in paragraph 1 of this Article and, where applicable, the exceptional circumstances justifying it;
- (c) A plan for how and when stockpile destruction will be completed;

- (d) The quantity and type of cluster munitions and explosive submunitions held at the entry into force of this Convention for that State Party and any additional cluster munitions or explosive submunitions discovered after such entry into force;
- (e) The quantity and type of cluster munitions and explosive submunitions destroyed during the period referred to in paragraph 2 of this Article; and
- (f) The quantity and type of cluster munitions and explosive submunitions remaining to be destroyed during the proposed extension and the annual destruction rate expected to be achieved.

5. The Meeting of States Parties or the Review Conference shall, taking into consideration the factors referred to in paragraph 4 of this Article, assess the request and decide by a majority of votes of States Parties present and voting whether to grant the request for an extension. The States Parties may decide to grant a shorter extension than that requested and may propose benchmarks for the extension, as appropriate. A request for an extension shall be submitted a minimum of nine months prior to the Meeting of States Parties or the Review Conference at which it is to be considered.

6. Notwithstanding the provisions of Article 1 of this Convention, the retention or acquisition of a limited number of cluster munitions and explosive submunitions for the development of and training in cluster munition and explosive submunition detection, clearance or destruction techniques, or for the development of cluster munition counter-measures, is permitted. The amount of explosive submunitions retained or acquired shall not exceed the minimum number absolutely necessary for these purposes.

7. Notwithstanding the provisions of Article 1 of this Convention, the transfer of cluster munitions to another State Party for the purpose of destruction, as well as for the purposes described in paragraph 6 of this Article, is permitted.

8. States Parties retaining, acquiring or transferring cluster munitions or explosive submunitions for the purposes described in paragraphs 6 and 7 of this Article shall submit a detailed report on the planned and actual use of these cluster munitions and explosive submunitions and their type, quantity and lot numbers. If cluster munitions or explosive submunitions are transferred to another State Party for these purposes, the report shall include reference to the receiving party. Such a report shall be prepared for each year during which a State Party retained, acquired or transferred cluster munitions or explosive submunitions and shall be submitted to the Secretary-General of the United Nations no later than 30 April of the following year.

Article 4

Clearance and destruction of cluster munition remnants and risk reduction education

1. Each State Party undertakes to clear and destroy, or ensure the clearance and destruction of, cluster munition remnants located in cluster munition contaminated areas under its jurisdiction or control, as follows:

- (a) Where cluster munition remnants are located in areas under its jurisdiction or control at the date of entry into force of this Convention

- for that State Party, such clearance and destruction shall be completed as soon as possible but not later than ten years from that date;
- (b) Where, after entry into force of this Convention for that State Party, cluster munitions have become cluster munition remnants located in areas under its jurisdiction or control, such clearance and destruction must be completed as soon as possible but not later than ten years after the end of the active hostilities during which such cluster munitions became cluster munition remnants; and
 - (c) Upon fulfilling either of its obligations set out in sub-paragraphs (a) and (b) of this paragraph, that State Party shall make a declaration of compliance to the next Meeting of States Parties.
2. In fulfilling its obligations under paragraph 1 of this Article, each State Party shall take the following measures as soon as possible, taking into consideration the provisions of Article 6 of this Convention regarding international cooperation and assistance:
- (a) Survey, assess and record the threat posed by cluster munition remnants, making every effort to identify all cluster munition contaminated areas under its jurisdiction or control;
 - (b) Assess and prioritise needs in terms of marking, protection of civilians, clearance and destruction, and take steps to mobilise resources and develop a national plan to carry out these activities, building, where appropriate, upon existing structures, experiences and methodologies;
 - (c) Take all feasible steps to ensure that all cluster munition contaminated areas under its jurisdiction or control are perimeter-marked, monitored and protected by fencing or other means to ensure the effective exclusion of civilians. Warning signs based on methods of marking readily recognisable by the affected community should be utilised in the marking of suspected hazardous areas. Signs and other hazardous area boundary markers should, as far as possible, be visible, legible, durable and resistant to environmental effects and should clearly identify which side of the marked boundary is considered to be within the cluster munition contaminated areas and which side is considered to be safe;
 - (d) Clear and destroy all cluster munition remnants located in areas under its jurisdiction or control; and
 - (e) Conduct risk reduction education to ensure awareness among civilians living in or around cluster munition contaminated areas of the risks posed by such remnants.
3. In conducting the activities referred to in paragraph 2 of this Article, each State Party shall take into account international standards, including the International Mine Action Standards (IMAS).
4. This paragraph shall apply in cases in which cluster munitions have been used or abandoned by one State Party prior to entry into force of this Convention for that State Party and have become cluster munition remnants that are located in areas under the jurisdiction or control of another State Party at the time of entry into force of this Convention for the latter.

- (a) In such cases, upon entry into force of this Convention for both States Parties, the former State Party is strongly encouraged to provide, *inter alia*, technical, financial, material or human resources assistance to the latter State Party, either bilaterally or through a mutually agreed third party, including through the United Nations system or other relevant organisations, to facilitate the marking, clearance and destruction of such cluster munition remnants.
- (b) Such assistance shall include, where available, information on types and quantities of the cluster munitions used, precise locations of cluster munition strikes and areas in which cluster munition remnants are known to be located.

5. If a State Party believes that it will be unable to clear and destroy or ensure the clearance and destruction of all cluster munition remnants referred to in paragraph 1 of this Article within ten years of the entry into force of this Convention for that State Party, it may submit a request to a Meeting of States Parties or a Review Conference for an extension of the deadline for completing the clearance and destruction of such cluster munition remnants by a period of up to five years. The requested extension shall not exceed the number of years strictly necessary for that State Party to complete its obligations under paragraph 1 of this Article.

6. A request for an extension shall be submitted to a Meeting of States Parties or a Review Conference prior to the expiry of the time period referred to in paragraph 1 of this Article for that State Party. Each request shall be submitted a minimum of nine months prior to the Meeting of States Parties or Review Conference at which it is to be considered. Each request shall set out:

- (a) The duration of the proposed extension;
- (b) A detailed explanation of the reasons for the proposed extension, including the financial and technical means available to and required by the State Party for the clearance and destruction of all cluster munition remnants during the proposed extension;
- (c) The preparation of future work and the status of work already conducted under national clearance and demining programmes during the initial ten year period referred to in paragraph 1 of this Article and any subsequent extensions;
- (d) The total area containing cluster munition remnants at the time of entry into force of this Convention for that State Party and any additional areas containing cluster munition remnants discovered after such entry into force;
- (e) The total area containing cluster munition remnants cleared since entry into force of this Convention;
- (f) The total area containing cluster munition remnants remaining to be cleared during the proposed extension;
- (g) The circumstances that have impeded the ability of the State Party to destroy all cluster munition remnants located in areas under its jurisdiction or control during the initial ten year period referred to in paragraph 1 of this Article, and those that may impede this ability during the proposed extension;
- (h) The humanitarian, social, economic and environmental implications of the proposed extension; and

- (i) Any other information relevant to the request for the proposed extension.

7. The Meeting of States Parties or the Review Conference shall, taking into consideration the factors referred to in paragraph 6 of this Article, including, *inter alia*, the quantities of cluster munition remnants reported, assess the request and decide by a majority of votes of States Parties present and voting whether to grant the request for an extension. The States Parties may decide to grant a shorter extension than that requested and may propose benchmarks for the extension, as appropriate.

8. Such an extension may be renewed by a period of up to five years upon the submission of a new request, in accordance with paragraphs 5, 6 and 7 of this Article. In requesting a further extension a State Party shall submit relevant additional information on what has been undertaken during the previous extension granted pursuant to this Article.

Article 5 *Victim assistance*

1. Each State Party with respect to cluster munition victims in areas under its jurisdiction or control shall, in accordance with applicable international humanitarian and human rights law, adequately provide age- and gender-sensitive assistance, including medical care, rehabilitation and psychological support, as well as provide for their social and economic inclusion. Each State Party shall make every effort to collect reliable relevant data with respect to cluster munition victims.

2. In fulfilling its obligations under paragraph 1 of this Article each State Party shall:

- (a) Assess the needs of cluster munition victims;
- (b) Develop, implement and enforce any necessary national laws and policies;
- (c) Develop a national plan and budget, including timeframes to carry out these activities, with a view to incorporating them within the existing national disability, development and human rights frameworks and mechanisms, while respecting the specific role and contribution of relevant actors;
- (d) Take steps to mobilise national and international resources;
- (e) Not discriminate against or among cluster munition victims, or between cluster munition victims and those who have suffered injuries or disabilities from other causes; differences in treatment should be based only on medical, rehabilitative, psychological or socio-economic needs;
- (f) Closely consult with and actively involve cluster munition victims and their representative organisations;
- (g) Designate a focal point within the government for coordination of matters relating to the implementation of this Article; and
- (h) Strive to incorporate relevant guidelines and good practices including in the areas of medical care, rehabilitation and psychological support, as well as social and economic inclusion.

Article 6

International cooperation and assistance

1. In fulfilling its obligations under this Convention each State Party has the right to seek and receive assistance.
2. Each State Party in a position to do so shall provide technical, material and financial assistance to States Parties affected by cluster munitions, aimed at the implementation of the obligations of this Convention. Such assistance may be provided, *inter alia*, through the United Nations system, international, regional or national organisations or institutions, non-governmental organisations or institutions, or on a bilateral basis.
3. Each State Party undertakes to facilitate and shall have the right to participate in the fullest possible exchange of equipment and scientific and technological information concerning the implementation of this Convention. The States Parties shall not impose undue restrictions on the provision and receipt of clearance and other such equipment and related technological information for humanitarian purposes.
4. In addition to any obligations it may have pursuant to paragraph 4 of Article 4 of this Convention, each State Party in a position to do so shall provide assistance for clearance and destruction of cluster munition remnants and information concerning various means and technologies related to clearance of cluster munitions, as well as lists of experts, expert agencies or national points of contact on clearance and destruction of cluster munition remnants and related activities.
5. Each State Party in a position to do so shall provide assistance for the destruction of stockpiled cluster munitions, and shall also provide assistance to identify, assess and prioritise needs and practical measures in terms of marking, risk reduction education, protection of civilians and clearance and destruction as provided in Article 4 of this Convention.
6. Where, after entry into force of this Convention, cluster munitions have become cluster munition remnants located in areas under the jurisdiction or control of a State Party, each State Party in a position to do so shall urgently provide emergency assistance to the affected State Party.
7. Each State Party in a position to do so shall provide assistance for the implementation of the obligations referred to in Article 5 of this Convention to adequately provide age- and gender-sensitive assistance, including medical care, rehabilitation and psychological support, as well as provide for social and economic inclusion of cluster munition victims. Such assistance may be provided, *inter alia*, through the United Nations system, international, regional or national organisations or institutions, the International Committee of the Red Cross, national Red Cross and Red Crescent Societies and their International Federation, non-governmental organisations or on a bilateral basis.
8. Each State Party in a position to do so shall provide assistance to contribute to the economic and social recovery needed as a result of cluster munition use in affected States Parties.

9. Each State Party in a position to do so may contribute to relevant trust funds in order to facilitate the provision of assistance under this Article.

10. Each State Party that seeks and receives assistance shall take all appropriate measures in order to facilitate the timely and effective implementation of this Convention, including facilitation of the entry and exit of personnel, materiel and equipment, in a manner consistent with national laws and regulations, taking into consideration international best practices.

11. Each State Party may, with the purpose of developing a national action plan, request the United Nations system, regional organisations, other States Parties or other competent intergovernmental or non-governmental institutions to assist its authorities to determine, *inter alia*:

- (a) The nature and extent of cluster munition remnants located in areas under its jurisdiction or control;
- (b) The financial, technological and human resources required for the implementation of the plan;
- (c) The time estimated as necessary to clear and destroy all cluster munition remnants located in areas under its jurisdiction or control;
- (d) Risk reduction education programmes and awareness activities to reduce the incidence of injuries or deaths caused by cluster munition remnants;
- (e) Assistance to cluster munition victims; and
- (f) The coordination relationship between the government of the State Party concerned and the relevant governmental, intergovernmental or non-governmental entities that will work in the implementation of the plan.

12. States Parties giving and receiving assistance under the provisions of this Article shall cooperate with a view to ensuring the full and prompt implementation of agreed assistance programmes.

Article 7

Transparency measures

1. Each State Party shall report to the Secretary-General of the United Nations as soon as practicable, and in any event not later than 180 days after the entry into force of this Convention for that State Party, on:

- (a) The national implementation measures referred to in Article 9 of this Convention;
- (b) The total of all cluster munitions, including explosive submunitions, referred to in paragraph 1 of Article 3 of this Convention, to include a breakdown of their type, quantity and, if possible, lot numbers of each type;
- (c) The technical characteristics of each type of cluster munition produced by that State Party prior to entry into force of this Convention for it, to the extent known, and those currently owned or possessed by it, giving, where reasonably possible, such categories of information as may facilitate identification and clearance of cluster munitions; at a

- minimum, this information shall include the dimensions, fusing, explosive content, metallic content, colour photographs and other information that may facilitate the clearance of cluster munition remnants;
- (d) The status and progress of programmes for the conversion or decommissioning of production facilities for cluster munitions;
 - (e) The status and progress of programmes for the destruction, in accordance with Article 3 of this Convention, of cluster munitions, including explosive submunitions, with details of the methods that will be used in destruction, the location of all destruction sites and the applicable safety and environmental standards to be observed;
 - (f) The types and quantities of cluster munitions, including explosive submunitions, destroyed in accordance with Article 3 of this Convention, including details of the methods of destruction used, the location of the destruction sites and the applicable safety and environmental standards observed;
 - (g) Stockpiles of cluster munitions, including explosive submunitions, discovered after reported completion of the programme referred to in sub-paragraph (e) of this paragraph, and plans for their destruction in accordance with Article 3 of this Convention;
 - (h) To the extent possible, the size and location of all cluster munition contaminated areas under its jurisdiction or control, to include as much detail as possible regarding the type and quantity of each type of cluster munition remnant in each such area and when they were used;
 - (i) The status and progress of programmes for the clearance and destruction of all types and quantities of cluster munition remnants cleared and destroyed in accordance with Article 4 of this Convention, to include the size and location of the cluster munition contaminated area cleared and a breakdown of the quantity of each type of cluster munition remnant cleared and destroyed;
 - (j) The measures taken to provide risk reduction education and, in particular, an immediate and effective warning to civilians living in cluster munition contaminated areas under its jurisdiction or control;
 - (k) The status and progress of implementation of its obligations under Article 5 of this Convention to adequately provide age- and gender-sensitive assistance, including medical care, rehabilitation and psychological support, as well as provide for social and economic inclusion of cluster munition victims and to collect reliable relevant data with respect to cluster munition victims;
 - (l) The name and contact details of the institutions mandated to provide information and to carry out the measures described in this paragraph;
 - (m) The amount of national resources, including financial, material or in kind, allocated to the implementation of Articles 3, 4 and 5 of this Convention; and
 - (n) The amounts, types and destinations of international cooperation and assistance provided under Article 6 of this Convention.

2. The information provided in accordance with paragraph 1 of this Article shall be updated by the States Parties annually, covering the previous calendar year, and

reported to the Secretary-General of the United Nations not later than 30 April of each year.

3. The Secretary-General of the United Nations shall transmit all such reports received to the States Parties.

Article 8

Facilitation and clarification of compliance

1. The States Parties agree to consult and cooperate with each other regarding the implementation of the provisions of this Convention and to work together in a spirit of cooperation to facilitate compliance by States Parties with their obligations under this Convention.

2. If one or more States Parties wish to clarify and seek to resolve questions relating to a matter of compliance with the provisions of this Convention by another State Party, it may submit, through the Secretary-General of the United Nations, a Request for Clarification of that matter to that State Party. Such a request shall be accompanied by all appropriate information. Each State Party shall refrain from unfounded Requests for Clarification, care being taken to avoid abuse. A State Party that receives a Request for Clarification shall provide, through the Secretary-General of the United Nations, within 28 days to the requesting State Party all information that would assist in clarifying the matter.

3. If the requesting State Party does not receive a response through the Secretary-General of the United Nations within that time period, or deems the response to the Request for Clarification to be unsatisfactory, it may submit the matter through the Secretary-General of the United Nations to the next Meeting of States Parties. The Secretary-General of the United Nations shall transmit the submission, accompanied by all appropriate information pertaining to the Request for Clarification, to all States Parties. All such information shall be presented to the requested State Party which shall have the right to respond.

4. Pending the convening of any Meeting of States Parties, any of the States Parties concerned may request the Secretary-General of the United Nations to exercise his or her good offices to facilitate the clarification requested.

5. Where a matter has been submitted to it pursuant to paragraph 3 of this Article, the Meeting of States Parties shall first determine whether to consider that matter further, taking into account all information submitted by the States Parties concerned. If it does so determine, the Meeting of States Parties may suggest to the States Parties concerned ways and means further to clarify or resolve the matter under consideration, including the initiation of appropriate procedures in conformity with international law. In circumstances where the issue at hand is determined to be due to circumstances beyond the control of the requested State Party, the Meeting of States Parties may recommend appropriate measures, including the use of cooperative measures referred to in Article 6 of this Convention.

6. In addition to the procedures provided for in paragraphs 2 to 5 of this Article, the Meeting of States Parties may decide to adopt such other general procedures or

specific mechanisms for clarification of compliance, including facts, and resolution of instances of non-compliance with the provisions of this Convention as it deems appropriate.

Article 9

National implementation measures

Each State Party shall take all appropriate legal, administrative and other measures to implement this Convention, including the imposition of penal sanctions to prevent and suppress any activity prohibited to a State Party under this Convention undertaken by persons or on territory under its jurisdiction or control.

Article 10

Settlement of disputes

1. When a dispute arises between two or more States Parties relating to the interpretation or application of this Convention, the States Parties concerned shall consult together with a view to the expeditious settlement of the dispute by negotiation or by other peaceful means of their choice, including recourse to the Meeting of States Parties and referral to the International Court of Justice in conformity with the Statute of the Court.

2. The Meeting of States Parties may contribute to the settlement of the dispute by whatever means it deems appropriate, including offering its good offices, calling upon the States Parties concerned to start the settlement procedure of their choice and recommending a time-limit for any agreed procedure.

Article 11

Meetings of States Parties

1. The States Parties shall meet regularly in order to consider and, where necessary, take decisions in respect of any matter with regard to the application or implementation of this Convention, including:

- (a) The operation and status of this Convention;
- (b) Matters arising from the reports submitted under the provisions of this Convention;
- (c) International cooperation and assistance in accordance with Article 6 of this Convention;
- (d) The development of technologies to clear cluster munition remnants;
- (e) Submissions of States Parties under Articles 8 and 10 of this Convention; and
- (f) Submissions of States Parties as provided for in Articles 3 and 4 of this Convention.

2. The first Meeting of States Parties shall be convened by the Secretary-General of the United Nations within one year of entry into force of this Convention. The subsequent meetings shall be convened by the Secretary-General of the United Nations annually until the first Review Conference.

3. States not party to this Convention, as well as the United Nations, other relevant international organisations or institutions, regional organisations, the International Committee of the Red Cross, the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies and relevant non-governmental organisations may be invited to attend these meetings as observers in accordance with the agreed rules of procedure.

Article 12
Review Conferences

1. A Review Conference shall be convened by the Secretary-General of the United Nations five years after the entry into force of this Convention. Further Review Conferences shall be convened by the Secretary-General of the United Nations if so requested by one or more States Parties, provided that the interval between Review Conferences shall in no case be less than five years. All States Parties to this Convention shall be invited to each Review Conference.

2. The purpose of the Review Conference shall be:

- (a) To review the operation and status of this Convention;
- (b) To consider the need for and the interval between further Meetings of States Parties referred to in paragraph 2 of Article 11 of this Convention; and
- (c) To take decisions on submissions of States Parties as provided for in Articles 3 and 4 of this Convention.

3. States not party to this Convention, as well as the United Nations, other relevant international organisations or institutions, regional organisations, the International Committee of the Red Cross, the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies and relevant non-governmental organisations may be invited to attend each Review Conference as observers in accordance with the agreed rules of procedure.

Article 13
Amendments

1. At any time after its entry into force any State Party may propose amendments to this Convention. Any proposal for an amendment shall be communicated to the Secretary-General of the United Nations, who shall circulate it to all States Parties and shall seek their views on whether an Amendment Conference should be convened to consider the proposal. If a majority of the States Parties notify the Secretary-General of the United Nations no later than 90 days after its circulation that they support further consideration of the proposal, the Secretary-General of the United Nations shall convene an Amendment Conference to which all States Parties shall be invited.

2. States not party to this Convention, as well as the United Nations, other relevant international organisations or institutions, regional organisations, the International Committee of the Red Cross, the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies and relevant non-governmental organisations may be invited to attend each Amendment Conference as observers in accordance with the agreed rules of procedure.

3. The Amendment Conference shall be held immediately following a Meeting of States Parties or a Review Conference unless a majority of the States Parties request that it be held earlier.

4. Any amendment to this Convention shall be adopted by a majority of two-thirds of the States Parties present and voting at the Amendment Conference. The Depositary shall communicate any amendment so adopted to all States.

5. An amendment to this Convention shall enter into force for States Parties that have accepted the amendment on the date of deposit of acceptances by a majority of the States which were Parties at the date of adoption of the amendment. Thereafter it shall enter into force for any remaining State Party on the date of deposit of its instrument of acceptance.

Article 14

Costs and administrative tasks

1. The costs of the Meetings of States Parties, the Review Conferences and the Amendment Conferences shall be borne by the States Parties and States not party to this Convention participating therein, in accordance with the United Nations scale of assessment adjusted appropriately.

2. The costs incurred by the Secretary-General of the United Nations under Articles 7 and 8 of this Convention shall be borne by the States Parties in accordance with the United Nations scale of assessment adjusted appropriately.

3. The performance by the Secretary-General of the United Nations of administrative tasks assigned to him or her under this Convention is subject to an appropriate United Nations mandate.

Article 15

Signature

This Convention, done at Dublin on 30 May 2008, shall be open for signature at Oslo by all States on 3 December 2008 and thereafter at United Nations Headquarters in New York until its entry into force.

Article 16

Ratification, acceptance, approval or accession

1. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by the Signatories.

2. It shall be open for accession by any State that has not signed the Convention.

3. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

Article 17
Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the first day of the sixth month after the month in which the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession has been deposited.
2. For any State that deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession after the date of the deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention shall enter into force on the first day of the sixth month after the date on which that State has deposited its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 18
Provisional application

Any State may, at the time of its ratification, acceptance, approval or accession, declare that it will apply provisionally Article 1 of this Convention pending its entry into force for that State.

Article 19
Reservations

The Articles of this Convention shall not be subject to reservations.

Article 20
Duration and withdrawal

1. This Convention shall be of unlimited duration.
2. Each State Party shall, in exercising its national sovereignty, have the right to withdraw from this Convention. It shall give notice of such withdrawal to all other States Parties, to the Depositary and to the United Nations Security Council. Such instrument of withdrawal shall include a full explanation of the reasons motivating withdrawal.
3. Such withdrawal shall only take effect six months after the receipt of the instrument of withdrawal by the Depositary. If, however, on the expiry of that six-month period, the withdrawing State Party is engaged in an armed conflict, the withdrawal shall not take effect before the end of the armed conflict.

Article 21
Relations with States not party to this Convention

1. Each State Party shall encourage States not party to this Convention to ratify, accept, approve or accede to this Convention, with the goal of attracting the adherence of all States to this Convention.
2. Each State Party shall notify the governments of all States not party to this Convention, referred to in paragraph 3 of this Article, of its obligations under this

Convention, shall promote the norms it establishes and shall make its best efforts to discourage States not party to this Convention from using cluster munitions.

3. Notwithstanding the provisions of Article 1 of this Convention and in accordance with international law, States Parties, their military personnel or nationals, may engage in military cooperation and operations with States not party to this Convention that might engage in activities prohibited to a State Party.

4. Nothing in paragraph 3 of this Article shall authorise a State Party:
- (a) To develop, produce or otherwise acquire cluster munitions;
 - (b) To itself stockpile or transfer cluster munitions;
 - (c) To itself use cluster munitions; or
 - (d) To expressly request the use of cluster munitions in cases where the choice of munitions used is within its exclusive control.

Article 22
Depositary

The Secretary-General of the United Nations is hereby designated as the Depositary of this Convention.

Article 23
Authentic texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Convention shall be equally authentic.

Bilaga 2

Konventionen om klusterammunition

**DIPLOMATISK KONFERENS FÖR
ANTAGANDET AV EN KONVENTION
OM KLUSTERAMMUNITION**

CCM/77

30 maj 2008
Original: ENGELSKA
FRANSKA
SPANSKA

DUBLIN, 19–30 MAJ 2008

Konvention om klusterammunition

Statsparterna i denna konvention,

som är djupt oroade över att det fortfarande är civilbefolkningen och enskilda civilpersoner som drabbas hårdast vid väpnade konflikter,

som är beslutna att en gång för alla göra slut på det lidande och de förluster som orsakas av klusterammunition då de används, när de inte fungerar som avsett eller när de har övergetts,

som är oroade över att lämningar av klusterammunition dödar och lemlästar civilpersoner, däribland kvinnor och barn, hindrar ekonomisk och social utveckling, bland annat genom förlusten av utkomstmöjligheter, försvarar rehabilitering och återuppbyggnad efter konflikter, fördröjer eller förhindrar flyktingars och internflyktingars återvändande, kan inverka negativt på nationella och internationella insatser för fredsbyggande och humanitärt bistånd samt har andra allvarliga konsekvenser som kan bestå i många år efter användningen,

som även är djupt oroade över den fara som de stora nationella lagren av klusterammunition som bibehålls för operativ användning utgör och *som är fast beslutna* att se till att dessa snabbt förstörs,

som anser det vara nödvändigt att på ett verkningsfullt och samordnat sätt effektivt bidra till att ta itu med utmaningen att röja lämningar av klusterammunition över hela världen och se till att de förstörs,

som även är beslutna att se till att de rättigheter som tillkommer alla klusterammunitionsoffer förverkligas fullt ut och *som erkänner* deras inneboende värde,

som har föresatt sig att göra sitt yttersta för att tillhandahålla stöd till dem som klusterammunitionsoffer, inbegripet hälsovård, rehabilitering och psykologiskt stöd, och sörja för deras sociala och ekonomiska integrering,

som inser behovet av att tillhandahålla ålders- och -genusanpassat bistånd till klusterammunitionsoffer och tillgodose sårbara gruppers särskilda behov,

som beaktar konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, enligt vilken statsparterna i den konventionen bland annat åtar sig att säkerställa och främja fullt förverkligande av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla personer med funktionsnedsättning utan diskriminering av något slag på grund av funktionsnedsättning,

som är uppmärksamma på behovet av att i lämplig grad samordna insatser som görs i olika fora för att tillgodose rättigheterna för och behoven hos dem som drabbats av olika typer av vapen och *som har föresatt sig* att förhindra att åtskillnad görs mellan dem som drabbats av olika typer av vapen,

som bekräftar att civilpersoner och kombattanter, i de fall denna konvention eller andra internationella överenskommelser inte är tillämpliga, likväl skyddas och omfattas av folkrättens principer, som härrör från hävdvunnen sed, principerna om humanitet och uppfattningarna enligt det allmänna medvetandet,

som även är beslutna att väpnade grupper som skiljer sig från en stats väpnade styrkor inte under några omständigheter ska tillåtas ägna sig åt verksamhet som är förbjuden för en statspart i denna konvention,

som välkomnar det mycket breda internationella stödet för den internationella norm som förbjuder antipersonella minor, inskriven i 1997 års konvention om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av antipersonella minor samt om deras förstöring,

som även välkomnar antagandet av protokollet om explosiva lämningar efter krig, som är fogat till konventionen om förbud mot eller inskränkningar i användningen av vissa konventionella vapen som kan anses vara ytterst skadebringande eller ha urskillningslösa verkningar, och dess ikraftträdande den 12 november 2006 och *som önskar* förbättra civilpersoners skydd mot verkningarna av lämningar av klusterammunition i områden där konflikter har ägt rum,

som även beaktar Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet och Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1612 om barn och väpnade konflikter,

som vidare välkomnar de åtgärder som under senare år vidtagits nationellt, regionalt och globalt i syfte att förbjuda, begränsa eller avbryta användning, lagring, tillverkning och överföring av klusterammunition,

som betonar det allmänna medvetandets betydelse för att främja principerna om humanitet, en betydelse som framgår av det världsomspännande kravet på ett slut på av klusterammunition orsakat civilt lidande, och *som erkänner* de insatser på detta område som gjorts av Förenta nationerna, Internationella rödakorskommittén, Koalitionen mot klusterammunition och många andra enskilda organisationer i hela världen,

som bekräftar förklaringen från Oslokonferensen om klusterammunition, där staterna bland annat erkände de allvarliga konsekvenser som användningen av klusterammunition har orsakat och förband sig att senast 2008 sluta ett rättsligt bindande avtal vilket förbjuder användning, tillverkning, överföring och lagring av klusterammunition som orsakar oacceptabel skada på civilpersoner, och som upprättar en ram för samarbete och bistånd som garanterar lämplig vård och rehabilitering för offer, röjning av kontaminerade områden, utbildning i riskreducering samt förstöring av lager,

som betonar det önskvärda i att få alla stater att ansluta sig till denna konvention och som är beslutna att arbeta ihärdigt för att den ska bli allmängiltig och genomföras fullständigt,

som stöder sig på den internationella humanitära rättens principer och regler, i synnerhet principen att parterna i en väpnad konflikt inte har obegränsad rätt att välja stridsmetoder och stridsmedel samt reglerna att parterna i en konflikt alltid ska göra åtskillnad mellan civilbefolkningen och kombattanter och mellan civil egendom och militära mål och följaktligen ska rikta sina operationer enbart mot militära mål, att försiktighet ständigt ska iakttas vid genomförandet av militära operationer för att skydda civilbefolkningen, civilpersoner och civil egendom och att civilbefolkningen och enskilda civilpersoner åtnjuter allmänt skydd mot faror som härrör från militära operationer,

HAR KOMMIT ÖVERENS om följande:

Artikel 1
Allmänna skyldigheter och tillämpningsområde

1. Varje statspart åtar sig att aldrig under några omständigheter
 - (a) använda klusterammunition,
 - (b) utveckla, tillverka, på annat sätt förvärva, lagra, behålla eller till någon direkt eller indirekt överföra klusterammunition,
 - (c) hjälpa, uppmuntra eller förmå någon att ägna sig åt verksamhet som enligt denna konvention är förbjuden för en statspart.
2. Punkt 1 i denna artikel ska även tillämpas på explosiva substridsdelar från behållare som är särskilt konstruerade för att spridas eller frigöras från vid luftfartyg fästa behållare.
3. Denna konvention är inte tillämplig på minor.

Artikel 2
Definitioner

I denna konvention gäller följande definitioner:

1. *Klusterammunitionsoffer*: alla personer som dödats eller lidit fysisk eller psykisk skada eller ekonomisk förlust, som marginaliserats socialt eller som i väsentligt lägre grad kunnat förverkliga sina rättigheter på grund av användningen av klusterammunition. Här inbegrips såväl personer som drabbats direkt av klusterammunition som deras berörda familjer och samhällen.
2. *Klusterammunition*: konventionell ammunition som är konstruerad för att sprida eller frigöra explosiva substridsdelar som var och en väger mindre än 20 kilogram, och som innefattar dessa explosiva substridsdelar. Definitionen omfattar inte följande:
 - a) Ammunition och substridsdelar som är konstruerade för att sprida ljus, rök, pyrotekniskt innehåll eller remsmoln samt ammunition som är konstruerad uteslutande för luftförsvarsändamål.

- (b) Ammunition och subtridsdelar som är konstruerade för att framkalla elektriska eller elektroniska effekter.
 - (c) Ammunition som, i syfte att undvika urskillningslös effekt över en yta och de risker som oexploderade subtridsdelar utgör, har alla följande egenskaper:
 - i) Ammunitionen innehåller färre än tio explosiva subtridsdelar.
 - ii) Varje explosiv subtridsdel väger mer än fyra kilogram.
 - iii) Varje explosiv subtridsdel är konstruerad för att upptäcka och slå ut ett enskilt objekt.
 - iv) Varje explosiv subtridsdel är utrustad med en elektronisk självförstörelsmekanism.
 - v) Varje explosiv subtridsdel är utrustad med en elektronisk självdeaktiveringsfunktion.
3. *Explosiv subtridsdel*: konventionell ammunition som i syfte att fylla sitt ändamål sprids eller frigörs av en klusterammunition och är konstruerad för att fungera genom att detonera en explosiv laddning före, vid eller efter anslaget.
4. *Ej utlöst klusterammunition*: klusterammunition som har avlossats, fällt, utskjutits, utkastats eller på annat sätt har sänts iväg och som borde ha spridit eller frigjort sina explosiva subtridsdelar men inte har gjort det.
5. *Oexploderad subtridsdel*: explosiv subtridsdel som har spridits eller frigjorts av, eller på annat sätt har skilts från, klusterammunition och inte har exploderat som avsett.
6. *Övergiven klusterammunition*: klusterammunition eller explosiva subtridsdelar som inte har använts och som har kvarlämnats eller dumpats och inte längre kontrolleras av den part som kvarlämnade eller dumpade dem. De kan, men behöver inte, ha förberetts för användning.
7. *Lämningar av klusterammunition*: ej utlöst klusterammunition, övergiven klusterammunition och oexploderade subtridsdelar.
8. *Överföring*: omfattar, utöver den fysiska förflyttningen av klusterammunition till eller från en stats territorium, överlåtelse av äganderätten till och kontrollen över klusterammunition, men inte överlämnande av territorium där det finns lämningar av klusterammunition.
9. *Självförstörelsmekanism*: inbyggd automatiskt fungerande mekanism utöver ammunitionens huvudsakliga tändmekanism som garanterar att den ammunition den är inbyggd i förstörs.
10. *Självdeaktivering*: innebär att ammunition automatiskt försätts ur funktion genom att en komponent, exempelvis ett batteri, som behövs för att ammunitionen ska fungera oåterkalleligt förbrukas.
11. *Område som kontaminerats med klusterammunition*: område där det är känt eller misstänks att det finns lämningar av klusterammunition.

12. *Mina*: ammunition som är konstruerad för att placeras under, på eller nära marken eller på annan yta och för att explodera genom en persons eller ett fordonas närvaro, närhet eller kontakt.
13. *Explosiv substridsdel från behållare*: konventionell ammunition som väger mindre än 20 kilogram, som inte framdrivs av egen kraft och som, i syfte att fylla sitt ändamål, sprids eller frigörs ur en behållare och är konstruerad för att fungera genom att detonera en explosiv laddning före, vid eller efter anslaget.
14. *Behållare*: behållare som är konstruerad för att sprida eller frigöra substridsdelar och som är fäst vid ett luftfartyg då dessa sprids eller frigörs.
15. *Oexploderad substridsdel från behållare*: explosiv substridsdel som har spridits, frigjorts eller på annat sätt skilts från en behållare och inte har exploderat som avsett.

Artikel 3

Lagring samt förstöring av lager

1. Varje statspart ska, i enlighet med nationella bestämmelser, skilja all klusterammunition under dess jurisdiktion och kontroll från ammunition som behålls för operativ användning och märka dem inför förstöring.
2. Varje statspart åtar sig att förstöra eller se till att all klusterammunition som avses i punkt 1 i denna artikel förstörs så snart som möjligt, dock inte senare än åtta år efter denna konventions ikraftträdande för statsparten i fråga. Varje statspart åtar sig att se till att förstörelsemetoderna uppfyller tillämpliga internationella normer för folkhälso- och miljöskydd.
3. Om en statspart inte anser sig kunna förstöra eller se till att all klusterammunition som avses i punkt 1 i denna artikel förstörs inom åtta år efter denna konventions ikraftträdande för statsparten i fråga, kan den göra en framställning till ett statspartsmöte eller en översynskonferens om att få tidsfristen för att genomföra förstöringen av klusterammunitionen förlängd med högst fyra år. En statspart får under särskilda omständigheter begära ytterligare förlängningar med högst fyra år. De begärda förlängningarna får inte överstiga det antal år som statsparten i fråga absolut behöver för att fullgöra sina skyldigheter enligt punkt 2 i denna artikel.
4. I framställningen om en förlängning ska följande anges:
- Hur lång tid den föreslagna förlängningen avser.
 - En detaljerad redogörelse för den föreslagna förlängningen, inklusive uppgift om vilka ekonomiska och tekniska medel statsparten förfogar över eller behöver för att förstöra all klusterammunition som avses i punkt 1 i denna artikel och, i tillämpliga fall, de särskilda omständigheter som motiverar en förlängning.
 - En plan för hur och när förstöringen av lagren kommer att slutföras.

- (d) Antal och typ av klusterammunition och explosiva substridsdelar som innehades vid denna konventions ikraftträdande för statsparten i fråga och eventuell ytterligare klusterammunition eller explosiva substridsdelar som upptäckts efter ikraftträdandet.
- (e) Antal och typ av klusterammunition och explosiva substridsdelar som förstörts under den tid som anges under punkt 2 i denna artikel.
- (f) Antal och typ av klusterammunition och explosiva substridsdelar som återstår att förstöra under den föreslagna förlängningen samt den årliga förstörelsetakt som förväntas uppnås.

5. Statspartsmötet eller översynskonferensen ska pröva framställningen med beaktande av faktorerna enligt punkt 4 i denna artikel och besluta, med en majoritet av närvarande och röstande statsparter, huruvida framställningen om en förlängning ska bifallas. Statsparterna får, om de finner lämpligt, besluta att bevilja en kortare förlängning än den begärda och kan föreslå riktmärken för förlängningen. En framställning om en förlängning ska göras minst nio månader före det statspartsmöte eller den översynskonferens där den ska behandlas.

6. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 1 i denna konvention är det tillåtet att behålla eller förvärva en begränsad mängd klusterammunition och explosiva substridsdelar för utveckling av och utbildning i tekniker för detektering, röjning eller förstöring av klusterammunition och explosiva substridsdelar eller för utveckling av motmedel mot klusterammunition. Det antal explosiva substridsdelar som behålls eller förväras får inte överstiga det minsta antal som är absolut nödvändigt för dessa syften.

7. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 1 i denna konvention är det tillåtet att överföra klusterammunition till en annan statspart för förstöring och för de syften som beskrivs i punkt 6 i denna artikel.

8. Statsparter som behåller, förvärvar eller överför klusterammunition eller explosiva substridsdelar för de syften som beskrivs i punkterna 6 och 7 i denna artikel ska lämna en detaljerad rapport om den planerade och faktiska användningen av denna klusterammunition och explosiva substridsdelar samt om deras typ, antal och partinummer. Om klusterammunition eller explosiva substridsdelar överförs till en annan statspart för dessa syften, ska det i rapporten anges vem den mottagande statsparten är. En sådan rapport ska utarbetas för varje år under vilket en statspart har behållit, förvärvat eller överfört klusterammunition eller explosiva substridsdelar och ska lämnas till Förenta nationernas generalsekreterare senast den 30 april nästföljande år.

Artikel 4

Röjning och förstöring av lämningar av klusterammunition samt utbildning i riskreducering

1. Varje statspart åtar sig att röja och förstöra eller se till att lämningar av klusterammunition som är belägna i områden under dess jurisdiktion eller kontroll som kontaminerats med klusterammunition röjs och förstörs enligt följande:

- a) Då lämningar av klusterammunitions är belägna i områden under dess jurisdiktion eller kontroll vid tidpunkten för denna konventions ikraftträdande för statsparten i fråga, ska röjningen och förstöringen

- genomföras så snart som möjligt, dock inte senare än tio år efter den tidpunkten.
- (b) Då klusterammunition, efter denna konventions ikraftträdande för statsparten i fråga, har blivit lämningar av klusterammunition som är belägna i områden under dess jurisdiktion eller kontroll, ska röjningen och förstöringen genomföras så snart som möjligt, dock inte senare än tio år efter att de aktiva fientligheter upphörde under vilka klusterammunition blev lämningar av klusterammunition.
 - (c) Efter att ha fullgjort endera av sina skyldigheter enligt (a) och (b) under denna punkt ska statsparten i fråga lämna en försäkran om efterlevnad vid nästa statspartsmöte.
2. Vid fullgörandet av sina skyldigheter enligt punkt 1 i denna artikel ska varje statspart så snart som möjligt vidta följande åtgärder, med beaktande av bestämmelserna i artikel 6 i denna konvention, om internationellt samarbete och bistånd:
- (a) Kartlägga, bedöma och uppteckna den fara som lämningar av klusterammunition innebär och göra sitt yttersta för att identifiera alla områden under sin jurisdiktion eller kontroll som kontaminerats med klusterammunition.
 - (b) Bedöma och prioritera behoven av utmärkning, skydd för civilpersoner samt röjning och förstöring, samt vidta åtgärder för att mobilisera resurser och utarbeta en nationell plan för att utföra dessa aktiviteter, där så är lämpligt på grundval av befintliga strukturer, erfarenheter och metoder.
 - (c) Vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att alla områden under dess jurisdiktion eller kontroll som har kontaminerats med klusterammunition märks ut, övervakas och skyddas med stängsel eller andra medel för att garantera att civilbefolkningen utestängs effektivt. Varningsskyltar som följer metoder för utmärkning som är välkända i det drabbade samhället bör användas vid utmärkning av misstänkta riskområden. Skyltar och annan utmärkning för avgränsning av riskområdena bör, så långt som möjligt, vara synliga, läsliga, gjorda av beständigt material och motståndskraftiga mot miljöpåverkan, och det bör tydligt framgå på vilken sida av skyltarna det område ligger som har kontaminerats med klusterammunition och på vilken sida det område ligger som anses vara säkert.
 - (d) Röja och förstöra alla lämningar av klusterammunition som är belägna i områden under dess jurisdiktion eller kontroll.
 - (e) Anordna utbildning i riskreducering för att garantera att civilpersoner som bor i eller kring områden som har kontaminerats med klusterammunition är medvetna om de risker som lämningarna utgör.
3. Vid utförandet av aktiviteterna enligt punkt 2 i denna artikel ska varje statspart ta hänsyn till internationella normer, bland annat de internationella normerna för minröjning (*International Mine Action Standards, IMAS*).
4. Denna punkt ska tillämpas i de fall klusterammunition har använts eller övergetts av en statspart före denna konventions ikraftträdande för statsparten i fråga och har blivit lämningar av klusterammunition som är belägna i områden under en annan statsparts jurisdiktion eller kontroll då denna konvention träder i kraft för den

senare parten.

- (a) I dessa fall uppmanas på det bestämdaste den förra statsparten att, när denna konvention har trätt i kraft för båda parter, tillhandahålla stöd, bland annat i form av tekniska, ekonomiska, materiella eller mänskliga resurser till den senare statsparten, antingen bilateralt eller genom en överenskommen tredje part, däribland genom FN-systemet eller andra berörda organisationer, för att underlätta utmärkning, rövning och förstöring av sådana lämningar av klusterammunition.
- (b) Sådant stöd ska innefatta tillgänglig information om typer och antal av klusterammunition som använts, exakta platser för angrepp med klusterammunition samt områden där det är känt att lämningar av klusterammunition är belägna.

5. Om en statspart inte anser sig kunna röja och förstöra eller se till att alla lämningar av klusterammunition som avses i punkt 1 i denna artikel röjs och förstörs inom tio år efter denna konventions ikraftträdande för statsparten i fråga, får den göra en framställning till ett statspartsmöte eller en översynskonferens om att få tidsfristen för att genomföra rövningen och förstöringen av lämningarna av klusterammunition förlängd med högst fem år. Den begärda förlängningen får inte överstiga det antal år som statsparten i fråga absolut behöver för att fullgöra sina skyldigheter enligt punkt 1 i denna artikel.

6. En framställning om förlängning ska göras till ett statspartsmöte eller en översynskonferens innan tiden enligt punkt 1 i denna artikel löper ut för statsparten i fråga. Framställningen ska göras minst nio månader före det statspartsmöte eller den översynskonferens där den ska behandlas. I framställningen ska följande anges:

- (a) Hur lång tid den föreslagna förlängningen avser.
- (b) En detaljerad redogörelse för skälen till den föreslagna förlängningen, inklusive uppgift om vilka ekonomiska och tekniska medel statsparten förfogar över och behöver för att röja och förstöra alla lämningar av klusterammunition under den föreslagna förlängningen.
- (c) Hur de nationella minröjningsprogrammen har planerats för framtiden och hur arbetet fortskridit under den inledande tioårsperioden enligt punkt 1 i denna artikel och eventuella därpå följande förlängningar.
- (d) Hela det område där det fanns lämningar av klusterammunition då denna konvention trädde i kraft för statsparten i fråga och eventuella ytterligare områden med lämningar av klusterammunition som upptäckts efter ikraftträdandet.
- (e) Hela det område med lämningar av klusterammunition som röjts efter denna konventions ikraftträdande.
- (f) Hela det område med lämningar av klusterammunition som återstår att röja under den föreslagna förlängningen.
- (g) Vilka omständigheter som har hindrat statsparten från att förstöra alla lämningar av klusterammunition som är belägna i områden under dess jurisdiktion eller kontroll under den inledande tioårsperioden enligt punkt 1 i denna artikel och vilka omständigheter som kan hindra statsparten under den föreslagna förlängningen.
- (h) Den föreslagna förlängningens humanitära, sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenser.
- (i) All övrig information av betydelse för framställningen om förlängning.

7. Statspartsmötet eller översynskonferensen ska pröva framställningen med beaktande av faktorerna enligt punkt 6 i denna artikel, bland annat det rapporterade antalet lämningar av klusterammunition, och besluta, med en majoritet av närvarande och röstande statsparter, huruvida framställningen om förlängning ska bifallas. Statsparterna kan besluta, om de finner lämpligt, att bevilja en kortare förlängning än den begärda och kan föreslå riktmärken för förlängningen.

8. En sådan förlängning får förnyas med en period om högst fem år efter en ny framställning i enlighet med punkterna 5, 6 och 7 i denna artikel. Vid framställning om ytterligare förlängning ska en statspart lämna ytterligare relevant information om vilka åtgärder som har vidtagits under den tidigare förlängning som beviljats i enlighet med denna artikel.

Artikel 5
*Stöd till
klusterammunitions
offer*

1. Varje statspart ska, i enlighet med tillämplig internationell humanitär rätt och internationell rätt avseende mänskliga rättigheter, i lämplig grad tillhandahålla ålders- och -genusanpassat stöd, inbegripet hälsovård, rehabilitering och psykologiskt stöd, till klusterammunitionsoffer i områden under dess jurisdiktion eller kontroll samt sörja för deras sociala och ekonomiska integrering. Varje statspart ska göra sitt yttersta för att samla in tillförlitliga och tillämpliga uppgifter om klusterammunitionsoffer.

2. Vid fullgörandet av sina skyldigheter enligt punkt 1 i denna artikel ska varje statspart göra följande:

- (a) Bedöma behoven hos klusterammunitionsoffer.
- (b) Utarbeta, genomföra och upprätthålla respekten för nödvändiga nationella lagar och handlingsprogram.
- (c) Utarbeta en nationell plan och budget, inbegripet tidsramar för att utföra dessa aktiviteter, i syfte att införliva dem inom de befintliga nationella ramarna och mekanismerna på områdena funktionsnedsättning, utveckling och mänskliga rättigheter, samtidigt som berörda aktörers särskilda roll och bidrag respekteras.
- (d) Vidta åtgärder för att mobilisera nationella och internationella resurser.
- (e) Inte diskriminera eller göra åtskillnad inbördes mellan klusterammunitionsoffer, eller mellan klusterammunitionsoffer och dem som har drabbats av skador eller funktionshinder av andra orsaker; skillnader i behandling får grundas enbart på medicinska, rehabiliteringsmässiga, psykologiska eller socioekonomiska behov.
- (f) Nära samråda med och aktivt göra delaktiga klusterammunitionsoffer och de organisationer som företräder dem.
- (g) Utse en kontaktpunkt inom regeringen för samordning av frågor som gäller genomförandet av denna artikel.
- (h) Eftersträva att införliva tillämpliga riktlinjer och goda rutiner, bland annat på områdena hälsovård, rehabilitering och psykologiskt stöd samt social och ekonomisk integrering.

Artikel 6

Internationellt samarbete och bistånd

1. Vid fullgörandet av sina skyldigheter enligt denna konvention har varje statspart rätt att söka och ta emot bistånd.
2. Varje statspart som har möjlighet till det ska tillhandahålla tekniskt, materiellt och ekonomiskt bistånd till statsparter som drabbats av klusterammunition, i syfte att fullgöra de skyldigheter som följer av denna konvention. Sådant bistånd kan tillhandahållas bland annat genom FN-systemet, internationella, regionala eller nationella organisationer eller institutioner, enskilda organisationer eller institutioner, eller bilateralt.
3. Varje statspart åtar sig att främja största möjliga utbyte av utrustning samt vetenskaplig och teknisk information med avseende på genomförandet av denna konvention och ska ha rätt att delta i detta utbyte. Statsparterna får inte införa omotiverade inskränkningar i tillhandahållandet och mottagandet av röjningsutrustning och annan sådan utrustning samt därmed sammanhängande teknisk information för humanitära syften.
4. Utöver eventuella skyldigheter som kan föreligga enligt punkt 4 i artikel 4 i denna konvention ska varje statspart som har möjlighet till det tillhandahålla bistånd till röjning och förstöring av lämningar av klusterammunition samt information om olika medel och tekniker för röjning av klusterammunition, liksom förteckningar över sakkunniga, specialiserade organ eller nationella kontaktpunkter för röjning och förstöring av lämningar av klusterammunition och därmed sammanhängande verksamhet.
5. Varje statspart som har möjlighet till det ska tillhandahålla bistånd till förstöring av lagrad klusterammunition samt också för att kartlägga, bedöma och prioritera behov av och praktiska åtgärder för utmärkning, utbildning i riskreducering, skydd för civilpersoner samt röjning och förstöring i enlighet med artikel 4 i denna konvention.
6. Då klusterammunition, efter denna konventions ikraftträdande, har blivit lämningar av klusterammunition som är belägna i områden under en statsparts jurisdiktion eller kontroll, ska varje statspart som har möjlighet till det snabbt tillhandahålla nödbistånd till den drabbade statsparten.
7. Varje statspart som har möjlighet till det ska tillhandahålla bistånd till fullgörandet av skyldigheterna enligt artikel 5 i denna konvention, att i lämplig grad tillhandahålla ålders- och genusanpassat stöd, inbegripet hälsovård, rehabilitering och psykologiskt stöd, samt sörja för social och ekonomisk integrering av klusterammunitionsoffer. Sådant bistånd kan tillhandahållas bland annat genom FN-systemet, internationella, regionala eller nationella organisationer eller institutioner, Internationella rödakorskommittén, nationella rödakors- och rödahalvmåneföreningar samt Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen, enskilda organisationer eller bilateralt.
8. Varje statspart som har möjlighet till det ska tillhandahålla bistånd för att bidra till den ekonomiska och sociala återhämtning som krävs som följd av användning av

klusterammunition inom drabbade statsparters territorium.

9. Varje statspart som har möjlighet till det får lämna bidrag till relevanta fonder i syfte att främja tillhandahållandet av bistånd enligt denna artikel.

10. Varje statspart som söker och tar emot bistånd ska vidta alla lämpliga åtgärder för att främja ett snabbt och effektivt genomförande av denna konvention, bland annat underlätta in- och utresor för personal samt in- och utförelse av material och utrustning på ett sätt som är förenligt med nationella lagar och författningar och med beaktande av bästa internationella rutiner.

11. Varje statspart kan, i syfte att utarbeta en nationell handlingsplan, begära att FN-systemet, regionala organisationer, andra statsparter eller andra behöriga mellanstatliga eller enskilda institutioner bistår dess myndigheter med att fastställa bland annat följande:

- (a) Mängd och slag av lämningar av klusterammunition som är belägna i områden under dess jurisdiktion eller kontroll.
- (b) De ekonomiska, tekniska och mänskliga resurser som behövs för att genomföra planen.
- (c) Uppskattad tid för att röja och förstöra alla lämningar av klusterammunition som är belägna i områden under dess jurisdiktion eller kontroll.
- (d) Utbildningsprogram i riskreducering samt informationsverksamhet för att minska antalet skador och dödsfall orsakade av lämningar av klusterammunition.
- (e) Stöd till klusterammunitionsoffer.
- (f) Samordningen mellan den berörda statspartens regering och de relevanta statliga eller mellanstatliga organ eller enskilda organisationer som kommer att delta i genomförandet av planen.

12. Statsparter som lämnar eller tar emot bistånd enligt bestämmelserna i denna artikel ska samarbeta för att se till att överenskomna biståndsprogram genomförs fullständigt och utan dröjsmål.

Artikel 7

Åtgärder för insyn

1. Varje statspart ska så snart som möjligt och inte under några förhållanden senare än 180 dagar efter denna konventions ikraftträdande för parten i fråga rapportera följande till Förenta nationernas generalsekreterare:

- (a) De nationella åtgärder för genomförande som avses i artikel 9 i denna konvention.
- (b) Den totala mängden klusterammunition, inbegripet explosiva stridsdelar, som avses under punkt 1 i artikel 3 i denna konvention, med en uppdelning i fråga om deras typ, antal och, om möjligt, partinummer för varje typ.
- (c) Tekniska egenskaper för varje typ av klusterammunition som tillverkats av statsparten i fråga före denna konventions ikraftträdande för statsparten, i den mån det är känt, och för klusterammunition som statsparten vid tillfället äger eller förfogar över, med angivande, där så är skäligen möjligt, av sådan information som kan underlätta

- identifiering och röjning av klusterammunition; denna information ska som ett minimum innefatta mått, tändanordning, sprängmedelsinnehåll, metallinnehåll, färgfotografier samt annan information som kan underlätta röjning av lämningar av klusterammunition.
- (d) Läget för program för omställning eller avveckling av produktionsanläggningar för klusterammunition och hur de fortskrider.
 - (e) Läget för program för förstöring, i enlighet med artikel 3 i denna konvention, av klusterammunition, inbegripet explosiva substridsdelar, och hur de fortskrider, med detaljer om de metoder som kommer att användas vid förstöringen, var alla destruktionsanläggningar är belägna samt vilka tillämpliga säkerhets- och miljönormer som kommer att iakttas.
 - (f) Typer och antal av klusterammunition, inbegripet explosiva substridsdelar, som förstörts i enlighet med artikel 3 i denna konvention, med detaljer om de metoder som använts vid förstöringen, var destruktionsanläggningarna är belägna samt vilka tillämpliga säkerhets- och miljönormer som iakttagits.
 - (g) Lager av klusterammunition, inbegripet explosiva substridsdelar, som upptäckts efter att det program som avses i (e) under denna punkt har rapporterats avslutat samt planer för deras förstöring i enlighet med artikel 3 i denna konvention.
 - (h) Såvitt möjligt, storleken på och det geografiska läget för alla områden under dess jurisdiktion eller kontroll som kontaminerats med klusterammunition, med så detaljerade uppgifter som möjligt om typer och antal av varje slag av lämning av klusterammunition i varje sådant område, och när de användes.
 - (i) Läget för program för röjning och förstöring av alla typer och antal av lämningar av klusterammunitions som röjts och förstörts i enlighet med artikel 4 i denna konvention och hur de fortskrider, innefattande storleken på och det geografiska läget för de områden som kontaminerats med klusterammunition och som röjts och med en uppdelning i fråga om antal av varje typ av lämning av klusterammunition som röjts och förstörts.
 - (j) Åtgärder som vidtagits för att tillhandahålla utbildning i riskreducering och, i synnerhet, för att effektivt och omedelbart varna civilpersoner som bor i områden under dess jurisdiktion eller kontroll som kontaminerats med klusterammunition.
 - (k) Läget för fullgörandet av dess skyldigheter enligt artikel 5 i denna konvention, att i lämplig grad tillhandahålla ålders- och genusanpassat stöd, inbegripet hälsovård, rehabilitering och psykologiskt stöd, samt sörja för social och ekonomisk integrering av av klusterammunitionsoffer och att insamla tillförlitliga och relevanta uppgifter om klusterammunitionsoffer, och hur detta fortskrider.
 - (l) Namn på de institutioner som har getts i uppdrag att lämna information och utföra de åtgärder som beskrivs under denna punkt samt deras kontaktuppgifter.
 - (m) Storleken på de nationella resurser, inbegripet ekonomiska och materiella resurser samt resurser *in natura*, som anvisats för genomförandet av artiklarna 3, 4 och 5 i denna konvention.
 - (n) Omfattning, inriktning och slag av internationellt samarbete och bistånd som ägt rum och tillhandahållits enligt artikel 6 i denna

konvention.

2. Statsparterna ska årligen uppdatera information som lämnats i enlighet med punkt 1 i denna artikel med uppgifter för det föregående kalenderåret och förmedla dessa till Förenta nationernas generalsekreterare senast den 30 april varje år.
3. Förenta nationernas generalsekreterare ska vidarebefordra alla dessa rapporter som mottagits till statsparterna.

Artikel 8

Främjande och klarläggande av efterlevnad

1. Statsparterna är överens om att samråda och samarbeta i fråga om genomförandet av bestämmelserna i denna konvention och om att i en anda av samarbete verka för att främja statsparternas fullgörande av sina skyldigheter enligt konventionen.
2. Om en eller flera statsparter vill klarlägga och försöka lösa en fråga som gäller en annan statsparts efterlevnad av bestämmelserna i denna konventionen, får de genom Förenta nationernas generalsekreterare göra en framställning om klarläggande av frågan till den senare statsparten. Till framställningen ska fogas all tillämplig information. Statsparterna ska avhålla sig från ogrundade framställningar om klarläggande och ansträngningar göras för att förhindra missbruk. En statspart som mottar en framställning om klarläggande ska genom Förenta nationernas generalsekreterare inom 28 dagar lämna den efterfrågande statsparten all information som kan bidra till att klarlägga frågan.
3. Om den efterfrågande statsparten inte får svar genom Förenta nationernas generalsekreterare inom denna tid eller anser svaret på framställningen om klarläggande vara otillfredsställande, får statsparten genom Förenta nationernas generalsekreterare hänskjuta frågan till nästkommande statspartsmöte. Förenta nationernas generalsekreterare ska vidarebefordra framställningen till alla statsparter tillsammans med all tillämplig information som har samband med framställningen om klarläggande. All sådan information ska framläggas för den anmodade statsparten, som har rätt till genmäle.
4. I avvaktan på att ett statspartsmöte sammankallas, får varje berörd statspart begära Förenta nationernas generalsekreterares medling för att underlätta det begärda klarläggandet.
5. Då en fråga har hänskjutits till ett statspartsmöte i enlighet med punkt 3 i denna artikel ska statspartsmötet först avgöra om frågan behöver behandlas vidare med hänsyn till all information som de berörda statsparterna har lämnat. Om så bestäms, får statspartsmötet föreslå de berörda statsparterna åtgärder och medel för att närmare klarlägga eller lösa den fråga som behandlas, inklusive inledande av lämpliga förfaranden i enlighet med folkrätten. I det fall att den ifrågasatta efterlevnaden konstaterats bero på omständigheter utanför den anmodade statspartens kontroll, får statspartsmötet rekommendera lämpliga åtgärder, däribland samarbetsåtgärder enligt artikel 6 i denna konvention.
6. Utöver de förfaranden som föreskrivs i punkterna 2 till 5 i denna artikel får

statspartsmötet besluta om sådana andra allmänna förfaranden eller särskilda mekanismer för klarläggande av efterlevnad, inbegripet fakta, och åtgärdande av bristande efterlevnad av bestämmelserna i denna konvention som bedöms vara lämpliga.

Artikel 9
*Nationella åtgärder för
genomförande*

Varje statspart ska vidta alla rättsliga, administrativa och andra åtgärder som krävs för att genomföra denna konvention, däribland införa straffpåföljd för att förhindra och bestraffa all verksamhet som enligt denna konvention är förbjuden för en statspart och som utförs av personer eller inom territorium under dess jurisdiktion eller kontroll.

Artikel 10
Tvistlösning

1. När en tvist uppkommer mellan två eller flera statsparter om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention, ska de berörda statsparterna samråda i syfte att snabbt lösa tvisten genom förhandling eller på annan fredlig väg enligt deras eget val, till exempel genom att hänskjuta tvisten till ett statspartsmöte eller till Internationella domstolen, i enlighet med domstolens stadga.
2. Statspartsmötet får bidra till att lösa en tvist med alla medel som bedöms vara lämpliga, däribland genom att erbjuda medling, uppmana de berörda statsparterna att inleda ett tvistlösningsförfarande enligt deras eget val samt rekommendera en tidsgräns för det överenskomna förfarandet.

Artikel 11
Statspartsmöten

1. Statsparterna ska mötas regelbundet för att behandla och, då så behövs, fatta beslut i frågor som rör tillämpningen eller genomförandet av denna konvention, däribland följande:
 - (a) Konventionens sätt att fungera och anslutningsläget.
 - (b) Frågor som härrör från rapporter som lämnats enligt bestämmelserna i konventionen.
 - (c) Internationellt samarbete och bistånd i enlighet med artikel 6 i denna konvention.
 - (d) Utveckling av tekniker för röjning av lämningar av klusterammunition.
 - (e) Framställningar från statsparter i enlighet med artiklarna 8 och 10 i denna konvention.
 - (f) Framställningar från statsparter i enlighet med artiklarna 3 och 4 i denna konvention.
2. Det första statspartsmötet ska sammankallas av Förenta nationernas generalsekreterare inom ett år efter denna konventions ikraftträdande. Därpå följande möten ska årligen sammankallas av Förenta nationernas generalsekreterare fram till den första översynskonferensen.

3. Stater som inte är parter i denna konvention, liksom Förenta nationerna, andra berörda internationella organisationer eller institutioner, regionala organisationer, Internationella rödakorskommittén, Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen samt berörda enskilda organisationer, kan inbjudas att delta i dessa möten som observatörer i enlighet med den överenskomna arbetsordningen.

Artikel 12 *Översynskonferenser*

1. En översynskonferens ska sammankallas av Förenta nationernas generalsekreterare fem år efter denna konventions ikraftträdande. Ytterligare översynskonferenser ska sammankallas av Förenta nationernas generalsekreterare på begäran av en eller flera statsparter, under förutsättning att tiden mellan översynskonferenserna inte i något fall är kortare än fem år. Alla statsparter i denna konvention ska inbjudas till varje översynskonferens.

2. Översynskonferensens syften ska vara följande:

- (a) Att granska konventionens sätt att fungera och anslutningsläget.
- (b) Att ta ställning till behovet av ytterligare statspartsmöten enligt punkt 2 i artikel 11 i denna konvention och tiden mellan mötena.
- (c) Att fatta beslut om framställningar från statsparterna i enlighet med artiklarna 3 och 4 i denna konvention.

3. Stater som inte är parter i denna konvention, liksom Förenta nationerna, andra berörda internationella organisationer eller institutioner, regionala organisationer, Internationella rödakorskommittén, Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen samt berörda enskilda organisationer, kan inbjudas att delta i översynskonferenser som observatörer i enlighet med den överenskomna arbetsordningen.

Artikel 13 *Ändringar*

1. En statspart får när som helst efter konventionens ikraftträdande föreslå ändringar i denna. Ändringsförslag ska inges till Förenta nationernas generalsekreterare, som ska översända det till alla statsparter och inhämta deras åsikter om huruvida en ändringskonferens bör sammankallas för att behandla förslaget. Om en majoritet av statsparterna senast 90 dagar efter översändandet av förslaget meddelar Förenta nationernas generalsekreterare att de stöder en vidare behandling av detta, ska denna sammankalla en ändringskonferens, till vilken alla statsparter ska inbjudas.

2. Stater som inte är parter i denna konvention, liksom Förenta nationerna, andra berörda internationella organisationer eller institutioner, regionala organisationer, Internationella rödakorskommittén, Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen samt berörda enskilda organisationer, kan inbjudas att delta i ändringskonferenser som observatörer i enlighet med den överenskomna arbetsordningen.

3. Ändringskonferensen ska hållas omedelbart efter ett statspartsmöte eller en

översynskonferens, om inte majoriteten av statsparterna begär att den ska hållas tidigare.

4. Ändringar i denna konvention ska antas med en majoritet av två tredjedelar av närvarande och röstande statsparter vid ändringskonferensen. Depositarien ska meddela alla statsparter varje ändring som antagits på detta sätt.
5. En ändring i denna konvention träder i kraft för de statsparter som har godtagit ändringen den dag då majoriteten av de stater som var parter vid tidpunkten för ändringens antagande har deponerat sina godtaganden. Ändringen träder därefter i kraft för övriga statsparter den dag då de deponerar sina godtagandeinstrument.

Artikel 14 *Kostnader och administrativa uppgifter*

1. Kostnader för statspartsmöten, översynskonferenser och ändringskonferenser ska bestridas av statsparterna och de stater som inte är parter i denna konvention och som deltar i dessa möten, i enlighet med Förenta nationernas vederbörligen justerade bidragsskala.
2. Kostnader som uppstår för Förenta nationernas generalsekreterare enligt artiklarna 7 och 8 i denna konvention ska bestridas av statsparterna i enlighet med Förenta nationernas vederbörligen justerade bidragsskala.
3. Utförandet av de administrativa uppgifter som Förenta nationernas generalsekreterare tilldelas enligt denna konvention kräver ett vederbörligt mandat från Förenta nationerna.

Artikel 15 *Undertecknande*

Denna konvention, som upprättats i Dublin den 30 maj 2008, ska stå öppen för undertecknande av alla stater i Oslo den 3 december 2008 och därefter i Förenta nationernas högkvarter i New York till dess ikraftträdande.

Artikel 16 *Ratificering, godtagande, godkännande och anslutning*

1. Denna konvention ska ratificeras, godtas eller godkännas av signatärstaterna.
2. Konventionen ska stå öppen för anslutning av stater som inte har undertecknat den.
3. Ratifikations-, godtagande-, godkännande- och anslutningsinstrument ska deponeras hos depositarien.

Artikel 17 *Ikraftträdande*

1. Denna konvention träder i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter den månad då det trettonde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet deponerades.

2. För stater som deponerar sina ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument efter dagen för deponeringen av det trettionde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet, träder konventionen i kraft den första dagen i den sjätte månaden efter den dag då staten i fråga deponerade sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

Artikel 18

Provisorisk tillämpning

En stat får vid ratificeringen, godtagandet, godkännandet eller anslutningen förklara att den provisoriskt kommer att tillämpa artikel 1 i avvaktan på konventionens ikraftträdande för staten i fråga.

Artikel 19

Reservationer

Inga reservationer får göras mot artiklarna i denna konvention.

Artikel 20

Giltighetstid och frånträdande

1. Denna konvention ska gälla på obegränsad tid.
2. Varje statspart ska, under utövande av sin nationella suveränitet, ha rätt att frånträda denna konvention. Statsparten ska underrätta övriga parter, depositarien och Förenta nationernas säkerhetsråd om frånträdan. Frånträdeinstrumentet ska innehålla en fullständig förklaring av skälen till frånträdan.
3. Frånträdan ska inte få verkan förrän sex månader efter det att depositarien mottagit frånträdeinstrumentet. Om den frånträdande statsparten vid utgången av sexmånadersperioden är inblandad i en väpnad konflikt, ska frånträdan dock inte få verkan förrän efter den väpnade konfliktens upphörande.

Artikel 21

Förbindelser med stater som inte är parter i denna konvention

1. Varje statspart ska uppmana stater som inte är parter i denna konvention att ratificera, godta, godkänna eller ansluta sig till konventionen, med målet att få alla stater att ansluta sig till denna.
2. Varje statspart ska underrätta regeringarna i alla de stater som inte är parter i denna konvention och som avses i punkt 3 i denna artikel om sina skyldigheter enligt konventionen, främja de normer som fastläggs i denna samt göra sitt yttersta för att förmå stater som inte är parter i denna konvention att inte använda klusterammunition.
3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 1 i denna konvention och i enlighet med folkrätten får statsparter, deras militära personal och medborgare bedriva militärt samarbete och delta i operationer med stater som inte är parter i denna konvention och som kan tänkas ägna sig åt verksamhet som är förbjuden för en statspart.

4. Ingenting under punkt 3 i denna artikel ger en statspart rätt:
- (a) att utveckla, tillverka eller på annat sätt förvärva klusterammunition,
 - (b) att själv lagra eller överföra klusterammunition,
 - (c) att själv använda klusterammunition,
 - (d) att uttryckligen begära att klusterammunition används i de fall då statsparten ensam styr över valet av ammunition som används.

Artikel 22
Depositarie

Förenta nationernas generalsekreterare utses härmed till depositarie för denna konvention.

Artikel 23
Giltiga texter

Denna konventions arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga.

Departementsserien 2010

Kronologisk förteckning

1. Valfrihetssystem hos Arbetsförmedlingen. A.
2. Ändring av övergångsbestämmelserna till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. S.
3. Institutet för uppföljning och utvärdering inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Förslag till uppdrag och plattform. S.
4. Utvärdering av överskottsmalet. Fi.
5. Upphävande av lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning. IJ.
6. Vissa frågor om vapenlagen. Ju.
7. Kreditvärderingsinstitut. Fi.
8. Fyra aktiebolagsrättsliga frågor. Ju.
9. Effektivare insatser mot ungdomsbrottslighet. Ju.
10. Ny lag om europeiska företagsråd. A.
11. Läkemedel och försäkringskydd vid personskador. S.
12. Moderniserade regler för avvecklingsystem och finansiella säkerheter. Fi.
13. Genomförande av bestämmelsen om sjukhusundantag. S.
14. De nyanlända och arbetslöshetsförsäkringen, m.m. A.
15. Betyg från årskurs 6 i grundskolan. U.
16. En myndighet för bortförda barn. UD.
17. En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess. Ju.
18. Ny lag om leksakers säkerhet. IJ.
19. Bättre regler för elektroniska kommunikationer. N.
20. Bortom fagert tal – om bristande tillgänglighet som diskriminering. + Lättläst. + Daisy. IJ.
21. Ansvarsfördelning mellan kommuner i vissa fall. S.
22. Renbeteskonventionen. Jo.
23. Ändringar i Arbetsförmedlingens personuppgiftslag. A.
24. Hyra av lös sak. Ju.
25. Genomförande av rådets rambeslut om kampen mot organiserad brottslighet. Ju.
26. Överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder. Ju.
27. Genomförande av det nya e-penningdirektivet. Fi.
28. Nya kapitel i kulturminneslagen – författningsändringar vid ett svenskt tillträde till Unidroit-konventionen om kulturföremål som stulits eller förts ut olagligt. Ku.
29. Genomförande av direktiv om överföring av krigsmateriel inom EU, m.m. UD.
30. Swedens's fifth national report under the Convention on Nuclear Safety. Swedish implementation of the obligations of the Convention. M.
31. Miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster. N.
32. Ändringar i fusions- och delningsdirektiven – förslag till genomförandeåtgärder. Ju.
33. Borttagande av samtyckeskravet för behandling av känsliga och ömtåliga personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. A.
34. En ny energimärkningslag. N.
35. Ändringar i Arbetsförmedlingens och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens registerlagar. Tydligare och mer ändamålsenliga regler för personuppgiftsbehandling. A.
36. En översyn av regelverket för sprutor och kanyler. S.
37. Arbetsutbudseffekter av ett förstärkt jobbskatteavdrag och förändrad statlig inkomstskatt. Fi.
38. Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om handel med sälprodukter. Jo.
39. Medling i vissa privaträttsliga tvister. Ju.
40. Ändrade kapitaläkningsregler. Fi.
41. Statligt tandvårdsstöd och utbildnings-tandvård. S.
42. Friskare tänder till rimliga kostnader – även för personer med sjukdom och funktionsnedsättning. Förslag om tredje steget i tandvårdsreformen. S.
43. Oriktiga inskrivningar av servitut och nyttjanderätter i fastighetsregistret. Några åtgärder för att komma till rätta med problemet. Ju.

44. Genomförandet av det nya föräldraledighetsdirektivet. A.
45. Den reviderade STCW-konventionen. Manilaändringarna. N.
46. Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition. UD.

Departementsserien 2010

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Vissa frågor om vapenlagen. [6]
Fyra aktiebolagsrättsliga frågor. [8]
Effektivare insatser mot ungdomsbrottslighet. [9]
En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess. [17]
Hyra av lös sak. [24]
Genomförande av rådets rambeslut om kampen mot organiserad brottslighet. [25]
Överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder. [26]
Ändringar i fusions- och delningsdirektiven – förslag till genomförandeåtgärder. [32]
Medling i vissa privaträttsliga tvister. [39]
Oriktiga inskrivningar av servitut och nyttjanderätter i fastighetsregistret. Några åtgärder för att komma till rätta med problemet. [43]

Utrikesdepartementet

- En myndighet för bortförda barn. [16]
Genomförande av direktiv om överföring av krigsmateriel inom EU, m.m. [29]
Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition. [46]

Socialdepartementet

- Ändring av övergångsbestämmelserna till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. [2]
Institutet för uppföljning och utvärdering inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Förslag till uppdrag och plattform. [3]
Läkemedel och försäkringskydd vid personskador. [11]
Genomförande av bestämmelsen om sjukhusundantag. [13]
Ansvarsfördelning mellan kommuner i vissa fall. [21]
En översyn av regelverket för sprutor och kanyler [36]
Statligt tandvårdsstöd och utbildningstandvård. [41]

- Friskare tänder till rimliga kostnader – även för personer med sjukdom och funktionsnedsättning. Förslag om tredje steget i tandvårdsreformen. [42]

Finansdepartementet

- Utvärdering av överskottsmålet. [4]
Kreditvärderingsinstitut. [7]
Moderniserade regler för avvecklingssystem och finansiella säkerheter. [12]
Genomförande av det nya e-penningdirektivet. [27]
Arbetsutbudseffekter av ett förstärkt jobbskatteavdrag och förändrad statlig inkomstskatt. [37]
Ändrade kapitaltäckningsregler. [40]

Utbildningsdepartementet

- Betyg från årskurs 6 i grundskolan. [15]

Jordbruksdepartementet

- Renbeteskonventionen. [22]
Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om handel med sälprodukter. [38]

Miljödepartementet

- Sweden's fifth national report under the Convention on Nuclear Safety. Swedish implementation of the obligations of the Convention. [30]

Näringsdepartementet

- Bättre regler för elektroniska kommunikationer. [19]
Miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster. [31]
En ny energimärkningslag. [34]
Den reviderade STCW-konventionen. Manilaändringarna. [45]

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Upphävande av lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning. [5]

Ny lag om leksakers säkerhet. [18]

Bortom fagert tal – om bristande tillgänglighet som diskriminering. + Lättläst. + Daisy. [20]

Kulturdepartementet

Nya kapitel i kulturminneslagen

– författningsändringar vid ett svenskt tillträde till Unidroit-konventionen om kulturföremål som stulits eller förts ut olagligt. [28]

Arbetsmarknadsdepartementet

Valfrihetssystem hos Arbetsförmedlingen. [1]

Ny lag om europeiska företagsråd. [10]

De nyanlända och arbetslöshetsförsäkringen, m.m. [14]

Ändringar i Arbetsförmedlingens personuppgiftslag. [23]

Borttagande av samtyckeskravet för behandling av känsliga och ömtåliga personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. [33]

Ändringar i Arbetsförmedlingens och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens registerlagar. Tydligare och mer ändamålsenliga regler för personuppgiftsbehandling. [35]

Genomförandet av det nya föräldraledighetsdirektivet. [44]

